

Malmö högskola
Lärande och samhälle
Idrottsvetenskap

Examensarbete
15 högskolepoäng

”Regeringen ser den kraft som idrotten är”

En studie om hur begreppet integration fylls med mening
inom svensk idrott

”The government acknowledge the inherent power of sports”
A study about on how the concept of integration is filled with meaning
in Swedish sport

Katarina Ekholm
Louis Palmgren

Idrottsvetenskapligt program 180 hp
Sport Management
2017-05-29

Examinator: Lars Lagergren
Handledare: Jesper Fundberg

Abstract

The Swedish government consider the sports movement to be a platform for integration of newly arrived. Because of this, the government wants to increase the financial support to allow the sports movement to develop their business. Therefore, the purpose of this study is through content analysis of public documents examine how the concept of integration is filled with meaning in Swedish sports by analysing which problems the integration policy intends to solve. The study show that in the concept of integration power appears, in a way that it is given legitimacy. The meaning of the concept of integration is about legitimizing the sports movement, its obvious place, its ability, its knowledge and its inherent power.

Keywords: content analysis, discourse, governmentality, integration, newly arrived, public documents, sport

Sammanfattning

Den svenska regeringen anser att idrottsrörelsen är en plattform för integration av nyanlända. På grund av detta vill regeringen utöka sitt ekonomiska stöd till idrotten för att ge idrottsrörelsen möjlighet att utveckla sin verksamhet och dess arbete med integration. Sedan länge har det funnits föreställningar om idrottens betydelse som gränsbrytare och samlande när det gäller samhällets olika sociala klasser. Dessa föreställningar kring idrotten har gjort att staten sedan lång tid tillbaka gett idrottsföreningar ekonomiskt stöd. Med detta som bakgrund är syftet med denna studie att genom innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. Nio olika offentliga tryck har analyserats. Utifrån våra frågeställningar och valda teorier har ett antal frågor arbetats fram för att kunna samla in empiri från urvalet. Därefter har vi tolkat empirin för att kunna urskilja mönster och teman. För att kunna formulera tydligare mönster och teman har vi sedan analyserat dessa utifrån Foucault's teorier kring makt, diskurs och governmentality samt Carol Bacchis teoretiska metod "What's the problem represented to be?". Det som blir synligt i resultatet är att det finns någonting outtalat kring vad som ska ske vid tal om integration, och detta outtalade begränsar den som står utanför idrotten från just idrotten. Den som begränsas framstår vara personer med annan etnisk bakgrund, tillhörighet och kultur än idrotten, vilket är ett särskiljande som ger idrotten makt i form av legitimitet. Men även denna makt är begränsad, då idrotten endast ges denna makt under förutsättning att idrotten håller sig inom vissa ramar.

Nyckelord: diskurs, governmentality, idrott, innehållsanalys, integration, nyanlända, offentliga tryck

Förord

Vi vill tacka vår handledare Jesper Fundberg för att du hela tiden utmanat oss i våra tankegångar och hjälpt oss i vår strävan att utvecklas. Vi vill också rikta ett stort tack till Emil Rylander och Theres Palmgren som tagit sig tid att läsa igenom vår text och kommit med goda råd.

Tillsammans vill vi ifrågasätta idrottens självklara plats i samhällsdiskussioner. Tack vare vår goda samarbetsförmåga samt hur vi på likartat sätt uttrycker oss i språk och text, har vi på ett framgångsrikt sätt kunnat studera detta fenomen. Alla moment, allt från idéer och insamling till produktion, analys och bearbetning, har vi gjort tillsammans. Styrkan i att vara två har främst varit att kunna utbyta tankar och idéer, att tillsammans kunna diskutera och ifrågasätta, men också att vi hela tiden kunnat dra varandra framåt.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	11
2. Syfte och frågeställningar	13
4. Tidigare forskning	15
4.1 Idrott som integrationsarena?	15
4.2 Den normativa idrotten.....	16
4.3 Idrottens maktrelationer	16
4.4 Att inte tala om begrepp.....	18
5. Teori.....	21
5.1 Makt.....	21
5.2 Diskurs	22
5.3 Governmentality	24
5.4 What's the problem represented to be?	25
6. Metod.....	27
6.1 Urval	27
6.3 Insamling och bearbetning	28
6.4 Att vara reflexiv	29
6.5 Etiska överväganden.....	29
7. Resultat och analys.....	31
7.1 Ett tänkande kring integration	31
7.1.1 Begreppets växlingar, en lösning på vadå?	34
7.2 Relationerna och dess verkningar	35
7.2.1 Vilka ska integreras och vilka ska göra något?.....	36
7.2.2 Diskursen om "nyanlända"	37
7.3 Vad representerar problemet?	39
7.3.1 Att gestalta ett problem.....	39
7.3.2 Den ambivalenta friheten	43
7.3.3 Maktens förlängning.....	45
7.4 Att erkänna sanningen	47
7.4.1 Idrottens inneboende kraft	47
7.4.2 Att godta makten ger belöning	48
8. Diskussion och slutsats	51
8.2 Studiens resultat.....	52
8.2.1 Ett tänkande kring integration	52
8.2.2 Relationerna och dess verkningar.....	53
8.2.3 Vad representerar problemet?.....	54
8.2.4 Att erkänna sanningen.....	55
8.3 Avslutningsvis	55
8.4 Förslag till framtida forskning	57
9. Referenslista	59

1. Inledning

”Idrottsrörelsen erbjuder en fantastisk plattform för integration av nyanlända, men också aktiviteter för asylsökande. Idrottsrörelsen har hittills tagit ett stort ansvar och är beredda att fortsätta göra det.”

(Regeringen, 2016c)

Citatet visar hur idrottsminister Gabriel Wikström skriver om idrott och integration på regeringens hemsida. Detta illustrerar ett engagemang rörande idrott och integration, vilket särskilt verkar ha kommit på agendan med anledning av den stora flyktingström som kom till Sverige framförallt under hösten 2015. Då valde staten att öka stödet till föreningsidrotten för att främja mottagande och etablering av asylsökande (Regeringen, 2015). Regeringen (2016c) anser att idrottsrörelsen är en plattform för integration av nyanlända, och i höstårsbudgeten för 2016 föreslås ett tillskott på 20 miljoner kronor till asylsökandes och nyanländas idrottande. Med detta tillskott vill regeringen under 2017 ge idrottsrörelsen möjlighet att utveckla verksamheten och dess arbete med etablering av nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män. Det verkar finnas förhoppningar om att idrotten ska kunna bidra till någon form av integration. Det har länge funnits föreställningar om idrottens betydelse som gränsbrytare och samlande när det gäller samhällets olika sociala klasser (Hedenborg 2016, 23). Dessa föreställningar kring idrottens betydelse har gjort att staten sedan länge gett Riksidrottsförbundet ekonomiskt stöd. Idrotten ges autonomi i utbyte mot att idrottsföreningarna förmedlar och står bakom statens grundläggande sociala värderingar (Hedenborg 2016, 32). Hedenborg (2016, 23) skriver om mottot ”idrott för alla”. Mottot har sin grund i tankarna kring den socialdemokratiska välfärdsstaten som växte fram i Sverige efter andra världskriget och som gick ut på att människors liv skulle struktureras utifrån arbete, bostad, hälsa, utbildning och fritidsaktiviteter. I dagens Sverige är en majoritet av alla barn och ungdomar medlemmar i en idrottsförening (Hedenborg 2016, 21).

Med anledning av detta tar denna studie sin utgångspunkt i själva begreppet integration där vi vill se hur begreppet fylls med mening inom svensk idrott. Vi ser genom tidigare forskning att det finns ett behov av att granska politiska riktlinjer, och att det finns svårigheter i att tala om begrepp som inte med tydlighet definieras. Denna studie ska bidra till att fylla en del av detta tomrum. Vad menas egentligen med integration? Vad är det som ska hända?

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att genom innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott.

Vad skrivs kring idrott och integration i offentliga tryck? Vilka problem ska dessa offentliga tryck lösa? Vilka föreställningar finns kring begreppet integration i dessa offentliga tryck?

4. Tidigare forskning

Nedan redogör vi för tidigare forskning inom området, varav endast två av dessa studier, Rönnblom (2011) samt utvärderingen av statens stöd till idrotten (2008), berör en svensk kontext. Området är relativt outforskat och därför har det varit svårt att, förutom dessa två studier, finna annat än internationell forskning.

4.1 Idrott som integrationsarena?

Enligt Tacon (2007, 19) finns det ett behov av noggrannare utvärderingar av integrationsprojekt inom idrotten. Han menar att det beror på att det finns starka politiska och teoretiska påståenden som säger att idrott bidrar till integration, men att det finns för lite underlag till dessa påståenden. Tacon (ibid.) menar att genom att utveckla en mall för utvärderingar av integrationsprojekt kan integrationen gynnas. Coalter (2007, 537) undersöker i sin studie de förväntningar som finns på att idrottsklubbar ska skapa och utveckla socialt kapital. I och med att politiska frågor rörande social inkludering väckts, har också kraven ökat på att idrotten ska bidra till lösningen på ett antal problem. Det är inte tydligt i undersökningen vilken roll idrottsklubbar kan komma att spela i denna politiska agenda, då det krävs mer forskning på de processer som formar socialt kapital. Enligt Agergaard & Sörensen (2010, 218) kan integrationssatsningar med utgångspunkten att behandla alla lika, oavsett kulturell bakgrund, ge motsatt effekt. Den grupp som ska integreras måste då anpassa sig utifrån den grupp som ska integrera, vilket de menar inte leder till integration.

Ha & Lyras (2013, 121) beskriver hur det skett en kraftig ökning av att idrott allt mer används som ett medel för utvecklingsprogram och initiativ särskilt riktade mot ungdomar som lever i utsatta områden. De menar dock att det inte finns mycket som verkligen visar hur idrott kan användas hos exempelvis unga flyktingar i deras etableringsfas. Då etablering av unga flyktingar associeras med processen för ackulturation, vill denna studie bland annat förklara hur ackulturation konstrueras och hur den kan hanteras. Som vi ser har dessa studier valt att studera olika satsningar inom idrotten som rör integration. Utgångspunkten för dessa studier är att de studerar idrottens funktion för integration. Den gemensamma slutsatsen är att ifrågasätta om idrotten verkligen är en arena för integration. Här verkar det handla om att ta reda på om integrationssatsningar varit lyckade eller ej, och vad följderna i så fall kan bero på.

4.2 Den normativa idrotten

Följande forskning studerar integrationssatsningar inom idrott, och hur idrottens normativa karaktär kan utgöra ett hinder i sådana satsningar. Elling & Knoppers (2005, 266) undersöker engagemanget kring integration inom idrotten bland tonåringar med olika etnisk bakgrund, något som ofta används som ett sätt att legitimera statliga satsningar på idrotten. Resultaten i studien visar att normativa föreställningar om kön och etnicitet fortsätter att forma och upprätthålla strukturer inom idrotten. Författarna ser att ojämlika maktförhållanden i samhället återspeglas, konstrueras och utmanas inom idrotten (Elling & Knoppers 2005, 258).

Agergaard (2011, 350) studerar Danmarks integrationspolitik, där idrottsföreningar utgör en arena för integration. Hon menar att deltagande i idrott bidrar till integration både inom och utanför idrotten, men samtidigt utgör idrottsföreningar en plattform som genomsyras av värderingar och normer. Enligt Agergaard (2011, 351) måste framtida forskning därför studera idrottsföreningars lämplighet som en arena för integration, samt se på hur de politiska riktlinjerna påverkar berörda institutioner och deltagande grupper. Enligt Jeanes, O'Connor & Alfrey (2014, 480) har beslutsfattare under de senaste åren allt mer använt idrott som ett medel för att hjälpa till med etableringen av unga flyktingar. Deras studie visar att även om det finns en mängd av olika sorters hinder utanför idrotten som begränsar unga flyktingars deltagande, så finns det också en inneboende problematik inom idrotten och dess strukturer. Idrotten fortsätter att försöka skapa deltagande hos ungdomar med flyktingbakgrund i befintliga traditionella idrottsstrukturer, trots att de till sin natur kanske inte kan möta deras behov eller verka inkluderande.

Vi ser att ovanstående forskning väljer att studera integrationssatsningar inom idrott och den problematik som idrottens normativa karaktär kan utgöra i sådana satsningar. Forskningen visar också att det finns ett behov av att studera politiska riktlinjer gällande idrott och integration.

4.3 Idrottens maktrelationer

I Skille's (2009, 63) artikel granskas statens policydokument och vilken effekt dessa policies får för frivilliga idrottsföreningar. I sin undersökning vill Skille (ibid.) förklara den relation som finns mellan staten och frivilliga idrottsföreningar. Martin Diaz & Cuberos-Gallardo (2016, 1091) har valt att studera invandras deltagande i offentliga utrymmen inom ramen

för de maktförhållanden som motiverar och ger mening åt vissa metoder av disciplin och kontroll. Enligt Martin Diaz & Cuberos-Gallardo (ibid.) har många författare beskrivit offentliga utrymmen som områden för sociala relationer vilket i sin tur ska bidra till integration av invandrare. Denna syn på det offentliga rummet förklarar den potential som vissa forskare anser att det offentliga rummet har när det gäller integrationspolitik. Det antas att genom kontrollerad hantering av offentliga platser kan myndigheter skapa modeller av interaktion med invandrare och därmed befästa en integrationsprocess. Martin Diaz & Cuberos-Gallardo (ibid.) menar att olika program har utformats som verktyg inom breddidrott för att främja deltagande. Det finns ett antagande om att idrottande ska utveckla närmare relationer mellan inhemska invånare och invandrare, vilket ska stärka integrationsprocessen. Martin Diaz & Cuberos-Gallardo (2016, 1102-1103) har med hjälp av ett etnografiskt perspektiv visat hur offentliga utrymmen upprätthåller och förstärker maktrelationer. De menar att det finns ett tomrum i forskningen, och att det behövs en kritisk granskning av offentlig politik som syftar till social integration av underordnade grupper. De menar att utformningen av denna politik leder till stigmatisering, under diskursen om invandrades risk för utanförskap och exkludering.

Channon mfl. (2016, 1111) studerar skillnader mellan synen på män och kvinnor inom idrotten, och hur det bidrar till skapandet av maktförhållanden. Samtidigt menar Channon mfl. (2016, 1115) att det finns andra faktorer inom idrotten som också påverkar maktförhållanden. Dessa faktorer kan till exempel vara klass, etnicitet och funktionshinder. I utvärderingen av statens stöd till idrotten (SOU 2008:59, 255) utgör idrotten, enligt Riksidrottsförbundet, en arena för integration. Idrotten utgör en plats där människor oavsett bakgrund, förutsättningar och erfarenheter ska kunna träffas. Att idrotten anses vara en arena för integration kan ses utifrån att idrotten är ett globalt fenomen. Regelverk och utformning är universella, vilket gör idrotten till en plats där språk och kultur inte utgör ett hinder (ibid.). Enligt utvärderingen av statens stöd till idrotten (SOU 2008:59, 257) används dock begreppet integration inom samhällsdiskussioner utifrån hur invandrargrupper ska etablera sig i samhället. Enligt denna definition blir integration ett etnicitetsbegrepp. Ett åtskiljande mellan en majoritet och minoritet görs utifrån ett ”vi” och ”dom” tänkande, där antaganden om skillnader snarare än likheter kännetecknar gruppernas relationer. När en majoritet definierar en minoritet som annorlunda i samhället utgör denna tillskrivna identitet en maktutövning (ibid.). I dessa studier ser vi att forskarna valt att undersöka olika relationer inom idrotten och hur dessa

relationer påverkas av, eller skapar, makt. I forskningen anses det också nödvändigt att göra en kritisk granskning av offentlig politik och statliga policys.

4.4 Att inte tala om begrepp

Waring & Mason (2010, 526) har valt att studera idrottens roll för att främja social inkludering. Detta görs genom att granska antaganden som råder inom politisk debatt, som säger att det finns samband mellan möjligheterna till att idrotta och social inkludering. Till exempel granskas antaganden om att erbjudandet av nya och förbättrade idrottsmöjligheter leder till ökat deltagande, vilket i sin tur leder till ökad social inkludering. Enligt Waring & Mason (2010, 518) är det svårt att tala om social inkludering utan att klargöra vad social inkludering kan innebära. Utan en tydligare förståelse för begreppet blir det svårt att göra påstående kring idrottens roll för att främja utveckling inom social inkludering. Rönnblom (2011, 35) diskuterar hur jämställdhet formas i svensk politik. Enligt Rönnblom (2011, 36) betraktas jämställdhet oftast som en självklar och gemensam politisk målsättning, dels i det offentliga talet om jämställdhet, men också till viss del gällande forskning kring ämnet. Hon menar att flera tidigare studier av jämställdhetspolitik drar normativa slutsatser om vad som anses vara ”bra” eller ”dåligt” för jämställdheten, utan att egentligen definiera vad de menar att jämställdhet ”är”. Det är alltså sällan uttalat vad denna åtråvärda jämställdhet faktiskt är, det upplevs snarare som någonting som ”vi alla vet” och som ”vi alla vill ha”. Denna forskning ifrågasätter användandet av begrepp på liknande vis som vi avser att ifrågasätta begreppet integration. Forskningen visar tydligt att det finns svårigheter i att tala om ett begrepp utan att klargöra vad begreppet innebär och att det finns antaganden kring begrepp, att någonting är outtalat. Så vad är det som gör det möjligt att eftersträva någonting, och använda ett begrepp, vars innebörd är outtalad?

Dessa ovan nämnda exempel visar att tidigare forskning ofta undersöker olika integrationssatsningar inom idrotten, dels för att se om satsningar varit lyckade eller ej, men också för att se om idrotten är lämplig för sådana satsningar. I och med olika typer av integrationssatsningar inom idrotten undersöks hur olika relationer påverkas av, eller skapar, makt. Vi upplever att den forskning som finns till stor del fokuserar på specifika integrationssatsningar och relationen mellan idrott och dessa typer av satsningar. Forskningen visar också att det finns ett behov av att granska politiska riktlinjer. Vi har även sett att det finns svårigheter i att tala om begrepp utan att klargöra vad begreppet innebär. Med detta som bakgrund handlar denna studie inte om att undersöka *om* det sker integration genom idrotten,

eller om satsningar varit lyckade eller ej. Vi har inte för avsikt att studera hur integrationsatsningar på olika sätt anses vara ”bra” eller ”dåligt”, vi vill snarare försöka urskilja vad som menas med begreppet integration. Vi upplever att begreppet integration ofta betraktas som en självklar och gemensam politisk målsättning utan några tydliga definitioner. Denna studie tar därför sin utgångspunkt i själva begreppet integration, där vi vill se hur begreppet fylls med mening inom svensk idrott.

5. Teori

Syftet med denna studie är att genom innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. För att kunna forska kring detta fenomen har vi valt att ta hjälp av Michel Foucault's teoretiska perspektiv om makt, diskurs och governmentality. Makt och governmentality kan hjälpa oss att kasta ljus varför vissa aktörer får tolkningsföreträde och vad detta tolkningsföreträde ger för konsekvenser. En diskursiv ansats kan synliggöra språkliga regelbundenheter. Vi tar också inspiration från Carol Bacchis teoretiska metod "What's the problem represented to be?". Eftersom vi valt att göra en innehållsanalys av offentliga tryck är detta en lämplig teoretisk metod att ta hjälp av då den bygger på att policys och policydokument innehåller problem, och att policyåtgärder blir en del av den diskursiva konstruktionen av problemet.

5.1 Makt

Genom att utföra en maktanalys ges möjlighet att definiera ett specifikt område som influeras av maktrelationer. Att studera offentliga tryck genom detta perspektiv kan hjälpa oss få syn på vilka verkningar och effekter makten ger, varför vissa aktörer får tolkningsföreträde och vad detta tolkningsföreträde ger för konsekvenser. Foucault (2008b, 37) talar om maktens "hur". Att studera maktens "hur" innebär att försöka fånga dess mekanismer mellan två punkter eller två gränser: å ena sidan de rättsregler som formellt avgränsar makten, och å andra sidan de sanningseffekter som makten producerar och lägger fram, och som i sin tur förlänger makten. Detta skapar en triangulering mellan makt, rätt och sanning. Genom denna triangulering skapas diskurser (Foucault 2008b, 37-38). För att kunna se vilka föreställningar som finns kring begreppet integration i valda offentliga tryck behöver vi undersöka vilka rättsregler som utgör en avgränsning samt vilka sanningseffekter som produceras. Detta gör att vi kan få syn på hur diskursen ser ut i dessa offentligt tryck, och vad det beror på.

Foucault (2008b, 38) ställer frågan: Vilka rättsregler sätter maktens relationer i verket för att producera diskurser om sanning? Vilken typ av makt är egentligen förmögen att producera dessa diskurser om sanning som ger upphov till så kraftfulla effekter? Dessa frågor kan hjälpa oss att kasta ljus på varför vissa aktörer får tolkningsföreträde när det skrivs om begreppet integration inom svensk idrott. Hur kommer det sig att vissa sanningar får dominera? Foucault (2008b, 31) menar att makt tvingar oss att producera sanningar då makt, för att

fungera, behöver sanningar. Makten kan inte försvinna utan bara ersättas av en annan sanning. Den låter sig inte skänkas, utbytas eller återtas utan den utövas och existerar inte annat än i själva akten. Foucault menar att det inte är möjligt att utöva makt utan kunskap, och det är omöjligt för kunskapen att inte framkalla makt. Kunskapen är inneboende i alla maktrelationer, de två är beroende av och förutsätter varandra (L. Dreyfus & Rabinow 1982, 203). Vår tolkning av dessa resonemang om sanning och kunskap är att kunskap föder sanningar, och utan sanning finns ingen kunskap. Kunskap är på så vis sanningar som accepteras. Genom att studera makt på detta sätt får vi möjlighet att se vilka sanningar som existerar i valda offentliga tryck och vad det kan ge för konsekvenser gällande begreppet integration inom svensk idrott.

Foucault (2008b, 42-43) tror att makten måste analyseras som någonting som cirkulerar, eller snarare som någonting som bara fungerar i ett sammanhang. Den kan aldrig knytas till den ena eller andra punkten, den befinner sig aldrig i händerna på vissa och den kan aldrig erövas som en rikedom eller vara. Makten utövas i ett nät, där individerna inte bara cirkulerar, utan alltid är i position att åtlyda och även utöva makten. Det innebär att vi alla underkastas makten, samtidigt som vi alla använder oss av och drar nytta av makten. Makten appliceras inte på individer, den passerar genom dem. En av maktens verkningar är att vissa kroppar, vissa gester, vissa diskurser, vissa begär har kommit att bli identifierade och konstituerade som individer. Det betyder att individen inte står i förhållande till makten, utan snarare att individen är en av maktens primära effekter. Här ser vi att det tycks vara viktigt att se vilka verkningar och effekter som makten ger. Så hur ser dessa verkningar ut i valda offentliga tryck? Och vad ger det för konsekvenser? Eftersom vårt syfte är att genom innehållsanalys av offentliga tryck se hur begreppet integration fylls med mening har vi inte för avsikt att studera de som utövar makten, utan vi vill snarare studera vilka konsekvenser, verkningar och strukturer som makten ger.

5.2 Diskurs

En av de metodiska poänger Foucault (2008a, 181) gör angående diskursen är att den definieras lika mycket, eller mer, genom vad den utesluter och begränsar än genom vad den innehåller. Foucault (2008a, 181) förklarar att trots att diskursen handlar om språk och dess regelbundenheter, så handlar diskursen inte endast om saker som sägs, och inte heller bara om *hur* dessa saker sägs. Diskursen finns lika mycket i det som *inte* sägs, eller i det som markeras av åtbörder, attityder, sätt att vara, beteendemönster och rumsliga dispositioner. Diskursen är

helheten av det som avgränsar och avgränsas i sociala relationer. Diskursen skapar maktförhållanden. Det blir också synligt när människor talar, använder ord, hur dessa ord förstås och godtas av andra (Foucault 2008a, 182). De los Reyes (2001, 12-13) förklarar att språket inte är ett neutralt verktyg för kommunikation och kunskapsproduktion, språket skapar mening och ordning genom associationer och kontraster. Genom att studera språket i valda offentliga tryck, dess associationer och kontraster, ges möjlighet att se om det finns en tydlig ordning och regelbundenhet, och i så fall hur denna ordning ser ut. Det gör att vi kan ställa frågor kring vad som anses vara självklart och varför. Diskurser berättar för oss hur vi är och hur andra är. Diskursen, när människor talar om någonting, är det i samtalet som är redan känt.

De los Reyes (2001, 12-13) förklarar att ur ett diskursperspektiv kan språk, texter och symboler ses som olika sätt att tolka verkligheten. Det betyder att kategorier och definitioner som används för att beskriva och tolka verkligheten inte är en objektiv avspegling av verkligheten, utan en del av den verklighet som avses att beskrivas. Kunskap kring verkligheten är därmed inte neutral, den representerar olika intressen och positioner. Det gör att vi kan få syn på samhälleliga normer som reglerar en viss tolkning av verkligheten samtidigt som de exkluderar andra.

De los Reyes (2001, 13-14) menar att diskursens normskapande funktion är en viktig aspekt inte bara för konstruktionen av sociala identiteter utan även för den process varigenom sociala hierarkier etableras, legitimeras och institutionaliseras. Diskurser är historiska konstruktioner, som i skilda situationer och miljöer ger hierarkier mening och legitimitet genom att kategorisera och särskilja. Såväl sociala identiteter som kollektiv tillhörighet skapas primärt utifrån en uppsättning egenskaper som är kontrastiva och antagonistiska. Det innebär att de egenskaper som vi i första hand använder för att tala om vilka "vi" är definieras i kontrast till hur "de andra" är. Hon menar exempelvis att svenskhet skapas i relation till invandrare på samma sätt som manlighet skapas i relation till kvinnlighet. Varje kategori skapar sin egen motbild. Samtidigt får "de andra" en identitet utifrån verkliga eller föreställda drag som skiljer och skapar avstånd i förhållande till "oss". Så hur fungerar denna normskapande funktion i valda offentliga tryck? Hur kan vi urskilja kontrastiva egenskaper i dessa tryck, och på vilket sätt ges dessa egenskaper legitimitet?

Vi använder oss av diskursen för att skapa en förståelse om oss själva och vår omgivning. Därför har vi valt att använda oss av ett diskursivt perspektiv för att få en förståelse kring begreppet integration och hur detta begrepp fylls med mening. Ett diskursivt perspektiv kan hjälpa oss i vår innehållsanalys av offentliga tryck genom att kasta ljus på diskursiva formationer och deras gränser. Att bli medveten om diskursen gör det möjligt att ifrågasätta vad som sägs och inte sägs, vad som inkluderas eller exkluderas kring begreppet integration inom svensk idrott. För att få syn på dessa diskursiva formationer kring begreppet integration kan vi fråga: Finns det någon slags ordning i hur regelbundenheterna kring begreppet integration ser ut? Finns det något slags mönster i hur ord och begrepp hänger samman och fungerar i relation till varandra? Vad är det som utesluts?

5.3 Governmentality

Foucault (2008a, 199) talar om governmentality, som är ett samlingsnamn som beskriver hur människors beteenden styrs och regleras. Befolkningen framstår som det yttersta målet för styrning. Styrning strukturerar ett handlingsfält som i praktiken syftar till att påverka, leda eller forma människors beteenden. Det handlar om att det fria valet är ett resultat av de mekanismer som styr och vägleder människors handlingar. Den ökade friheten i vårt samhälle innebär alltså inte att vi styrs mindre utan att vi styrs på ett annat sätt, vilket innebär att frihet och makt är effekter av varandra. Att granska hur detta handlingsfält ser ut, när det i offentliga tryck skrivs om begreppet integration inom svensk idrott, kan hjälpa oss att få syn på varför vissa aktörer får tolkningsföreträde. På vilket sätt påverkas eller formas människors beteenden genom detta handlingsfält? Och varför?

Enligt Foucault (ibid.) framstår befolkningen som det yttersta målet för styrning. Styrningen i sig är inte själva målet, det är befolkningens välfärd, förbättringen av dess villkor, ökningen av dess välbefinnande, livslängd och hälsa som är målet. Och de medel styrningen använder för att nå dessa mål står alla i ett oskiljaktigt förhållande till befolkningen. Det betyder att befolkningen framstår som föremål för behov och förhoppningar men också som ett objekt i styrningens händer. Det är gentemot befolkningen själv som staten kommer att handla, antingen direkt genom kampanjer eller indirekt genom tekniker utan folkets fulla medvetenhet. Detta kan summeras i att det grundläggande redskapet för styrningen av befolkningen handlar om att styrningen sker genom att skapa eller förstärka behov hos människor eller grupper. Det möjliggör för en ständig definiering och omdefiniering av vad som hör till styrningens befogenheter och vad som inte gör det (Foucault 2008a, 202-203).

Genom att se hur styrningen skapar eller förstärker behov kan vi se vilka föreställningar som finns kring begreppet integration och hur det fylls med mening. Vilka behov skapas? Vad resulterar det i?

5.4 What's the problem represented to be?

”What's the problem represented to be?” är en teoretisk metod som bygger på att policys och policydokument innehåller problem. Bacchi (2009, 1) förklarar att dessa problem inte nödvändigtvis är verkliga, utan det har skapats en problemformulering genom tolkningar och konstruktioner av verkligheten. Det är med andra ord inte säkert att problemet existerar i verklig mening. Detta betyder att det blir viktigt för oss att ta reda på vilka problem eller lösningar som presenteras i valda offentliga tryck. Det kan ge oss en förståelse kring hur det tänks kring begreppet integration. Vilka lösningar eller problem kan vi se? Vad beror de på? Policys framställer problem som någonting som redan existerar i samhället och behöver åtgärdas. Policys framställs som en slags problemlösare, men i själva verket är det policyn i sig som gestaltar detta problem (Bacchi 2009, 1).

Bacchi (2009, 2-3) menar att hur du känner för något ligger till grund för hur du agerar och tänker kring ett objekt eller en person. Detta tänkande påverkar hur involverade objekt eller personer behandlas vilket utgör en begränsning i hur dessa objekt eller personer få tänka om sig själva (Bacchi 2009, 1,3). Så vilka begränsningar blir synliga i valda offentliga tryck? Och vem begränsas? Bacchi (2009, xiii) menar att problemformuleringar som presenteras i policys utgör ett styrningsverktyg. Med denna teoretiska metod kan vi studera och ifrågasätta vad som tas för givet och undersöka sättet att tänka kring begreppet integration inom svensk idrott. ”What's the problem represented to be?” flyttar fokus från policys som problemlösare till ett ifrågasättande av problemet (Bacchi 2009, viii). Genom att använda detta perspektiv när vi studerar offentliga tryck möjliggör att se vad problemet representerar och hur problemformuleringar inom dessa offentliga tryck fungerar som ett styrningsverktyg.

Med hjälp av Bacchi's resonemang kan vi identifiera det underförstådda problemet eller problemen i våra valda offentliga tryck. Om ett offentligt tryck presenterar lösningar, vilka är då problemen som dessa lösningar ska lösa (Bacchi 2009, 2-3)? Därefter kan vi undersöka vilka antaganden som stödjer representationen av problemet, det vill säga det som ligger till grund för det underliggande problemet kring begreppet integration. Vad tas för givet? Sedan bör studeras hur dessa antaganden har formats och gjorts möjliga över tid (Bacchi 2009, 10).

Detta öppnar upp för att kunna undersöka vad som *inte* problematiseras. Då vi valt att göra en innehållsanalys av offentliga tryck kan denna teoretiska metod kasta ljus på vilka problem dessa offentliga tryck avser att lösa. Genom att studera hur ett problem presenteras kan vi synliggöra hur det ”tänks” runt problemet. Därmed kan vi studera och ifrågasätta vad som tas för givet och undersöka sättet att tänka kring begreppet integration inom svensk idrott.

6. Metod

6.1 Urval

Syftet med denna studie är att genom en innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. Eftersom vi ska granska offentliga tryck är urvalet målstyrt, ett målstyrt urval handlar om att välja ut enheter som har direkt hänvisning till de formulerade frågeställningarna (Bryman 2008, 350). Enligt Bryman (2008, 392) kan ett målstyrt urval inte möjliggöra för en generalisering, vilket inte heller är syftet med denna studie. Genom vårt urval anser vi att undersökningen inte kan ses som representativ, den går inte att generalisera. Urvalet är unikt utifrån en svensk kontext och vi har själva valt vilka offentliga tryck som anses lämpliga att använda. Bryman (ibid.) menar att ett målstyrt urval handlar om att välja ut personer, platser, organisationer och liknande för att de är av relevans för att få en förståelse av en social företeelse.

För att få en förståelse kring hur begreppet integration fylls med mening har vi valt ut nio offentliga tryck vi anser relevanta. Sex av dessa står i relation till svensk idrott. Två debattartiklar från regeringens hemsida, ”Regeringen satsar 224 miljoner på idrott för nyanlända” och ”Idrotten tar ansvar för integrationen”. Ett pressmeddelande från regeringens hemsida, ”Satsningar på idrotten i höstbudgeten”. En utvärdering av statens stöd till idrotten, ”Föreningsfostran och Tävlingsfostran”. Riksidrottsförbundets idéprogram för idrotten, ”Idrotten vill”, och slutligen en text från Riksidrottsförbundets hemsida, ”Idrott för nyanlända”. Dessa offentliga tryck har valts ut då de innehåller idrottspolitiska riktlinjer, vilket hänger samman med vårt syfte. Att Riksidrottsförbundet får representera idrotten, och att vi valt bort distriktsförbund och föreningar, beror på att Riksidrottsförbundets politiska riktlinjer företräder svensk idrott (Riksidrottsförbundet, 2017). Tre av dessa offentliga tryck som valts ut står inte i relation till svensk idrott utan berör politikområdet integration. Dessa är dels en granskning gjord av Riksrevisionen gällande etablering och integration, ”Nyanländas etablering - är statens insatser effektiva?”, dels regeringens förslag till statens budget för 2016, ”Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering” och till sist regeringens politiska riktlinjer ”Mål för nyanländas etablering”. Att dessa offentliga tryck har valts ut trots att de inte står i relation till svensk idrott är för att ytterligare sätta in begreppet integration i

ett bredare sammanhang. Det kan ge oss en större förståelse för hur begreppet integration fylls med mening.

6.3 Insamling och bearbetning

I kvalitativ forskning styr de teoretiska frågeställningarna insamlingen och analysen av data (Bryman 2008, 344). Det betyder att vår insamling bör ske i linje med våra frågeställningar, vilka är: Vad skrivs kring idrott och integration i offentliga tryck? Vilka problem ska dessa offentliga tryck lösa? Vilka föreställningar finns kring begreppet integration i dessa offentliga tryck? Då frågeställningarna ska besvaras genom en innehållsanalys har insamlingen av empiri skett utifrån urvalet av offentliga tryck. För att kunna svara på våra frågeställningar har vi med hjälp av Bacchi's teoretiska metod "What's the problem represented to be?" utformat ett antal frågor, och därefter applicerat dessa frågor på urvalet. De frågor vi ställt har med andra ord utgjort grunden för den empiri vi samlat in. Nedan syns de frågor vi ställt till urvalet.

- Hur definieras begreppet integration?
- Finns det andra begrepp som används istället för begreppet integration?
- Vilka ska integreras?
- Vilka ska göra någonting?
- Vilka lösningar eller problem kan vi hitta?
- Vad anses vara en sanning?

Vi har valt att på varsitt håll ställa dessa frågor till urvalet, för att sedan jämföra den empiri vi fick fram. Detta har vi gjort för att försäkra oss om att vi inte skulle påverka varandra när vi sökt empiri. Detta tillvägagångssätt stärker att även någon utomstående skulle kunna se samma saker och få fram samma empiri. Efter insamlingen av empiri gjorde vi en tolkning av empirin, för att kunna urskilja eventuella mönster och teman. Vi har valt att göra en avgränsning där vi har sett att vissa mönster och teman har dominerat. Dessa avgränsningar har gjorts för att vi endast vill använda oss av de mönster och teman som framgår med stor tydlighet, då vi anser att detta stärker vårt resultat. För att kunna formulera tydligare mönster och teman har vi analyserat dessa mönster och teman utifrån valda teorier kring makt, diskurs och governmentality samt den teoretiska metoden "What's the problem represented to be?". Dessa mönster och teman har tillsammans med våra val av teorier kommit att utgöra resultatet av studien. Detta tillvägagångssätt bör resultera i ett trovärdigt och rimligt resultat. Vi har för

avsikt att hela tiden visa transparens, det är viktigt att läsaren tydligt ska kunna se vad vi gör och på vilket sätt vi gör det.

6.4 Att vara reflexiv

Enligt Bryman (2008, 143) kan intervjupersoner komma att påverka en hel uppsättning av antaganden och förutsättningar, vilket givetvis kan komma att påverka forskningen. Denna studie innehåller inte några intervjuer, men trots det så genomför en forskare aldrig en studie i ett moraliskt vakuum (ibid.). Bryman (2008, 43) förklarar att studien alltid kommer att speglas av forskarens värderingar då det inte är möjligt för en forskare att ha fullständig kontroll över sina värderingar och förutfattade meningar. Detta formar ju givetvis valet av forskningsområde, utformning av frågeställningar, val av metod, forskningsdesign, analys, tolkning och så vidare. Därför krävs att forskaren ska vara självreflekterande och uppvisa reflexivitet. Det innebär att vi ständigt varit tvungna att vara medvetna om och reflektera över hur våra egna värderingar kan komma att färga denna studie (Bryman 2008, 44). I början av studien valde vi därför att skriva ned våra tankar och förutfattade meningar kring fenomenet idrott och integration, för att på så vis synliggöra våra tankar för oss själva och för varandra. Detta har hjälpt oss att uppmärksamma när en av oss har varit på väg att dra förhastade slutsatser eller gå händelserna i förväg.

6.5 Etiska överväganden

Utifrån svensk forskningsetik finns grundläggande principer som måste följas (Bryman 2008, 131). Dessa kommer från Helsingforsdeklarationen som antogs 1964 för att vidta alla tänkbara försiktighetsåtgärder i forskning för att respektera privatlivet hos deltagare i en undersökningsgrupp (World Medical Association, 2017). Principerna är informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav. Utifrån de etiska frågeställningar som blir aktuella i en undersökning måste forskaren anta olika ståndpunkter för att garantera att de etiska principerna följs. Detta beror på de etiska problem som kan uppstå i relationen mellan undersökningsgruppen och forskaren. Gällande informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav är det ju i denna undersökning endast offentliga tryck, inga intervjuer, observationer eller liknande, som ska analyseras. Dessa offentliga tryck är lättillgängliga handlingar som inte kräver lösenord, inte är av känslig natur eller har regler formulerade som förbjuder användning av dessa handlingar. Det är med andra ord inte någon identitet som behöver skyddas eller någon konfidentialitet som ska upprätthållas. Enligt Olsson (2017) ska alla studenter på Malmö Högskola som genomför en studie med etiskt

känsligt innehåll ansöka om prövning till fakultetens Etikråd. Då denna studie inte anses ha etiskt känsligt innehåll har därför inte en ansökan skickats till etiska rådet för etikprövning. Däremot följer vi en välvillighetsprincip där vi utgår från att dessa offentliga tryck inte är illasinnat skrivna. Vi har inte heller manipulerat eller förfalskat någonting. På så sätt förhåller vi oss ändå etiskt till detta textmaterial, då vi inte medvetet har för avsikt att vantolka det.

7. Resultat och analys

Syftet med denna studie är att genom innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. Frågeställningarna som ligger till stöd för att svara på detta syfte är: Vad skrivs kring idrott och integration i offentliga tryck? Vilka problem ska dessa offentliga tryck lösa? Vilka föreställningar finns kring begreppet integration i dessa offentliga tryck?

7.1 Ett tänkande kring integration

I detta avsnitt har vi valt att ta hjälp av Foucault's diskursiva perspektiv för att se vilka föreställningar som finns kring integration i dessa offentliga tryck. Enligt Foucault (2008a, 181) handlar diskurser inte endast om saker som sägs, och inte heller bara om hur dessa saker sägs. Det handlar om regelbundenheter och finns lika mycket i det som inte sägs, eller i det som markeras av åtbörder, attityder, sätt att vara, beteendemönster och rumsliga dispositioner. Det har visat sig vara svårt att hitta en tydlig definition av begreppet integration. Dess innebörd är inte uttalad eller tydlig, men samtidigt verkar det finnas en indirekt förståelse för att någonting ska ske. Kanske beror det på en önskan att öppna upp begreppets innebörd och låta det se olika ut från person till person. Att begreppet kan se olika ut för olika personer skulle kunna ha sina fördelar genom att verka mer öppet, då en exakt definition av begreppet möjligen kan riskera att exkludera personer och organisationer som inte passar in inom ramarna för definitionen. Men, den regelbundenhet som kan skönjas i dessa rumsliga dispositioner verkar trots allt till mångt och mycket handla om samma sak. Regelbundenheten markerar en attityd och en uttalad överenskommelse där begreppets mening anses vara självklar. Däremot kvarstår frågan: Vad är det som ska hända? Ett sätt att tala om integration har vi funnit i utvärderingen av statens stöd till idrotten.

”I samhällsdebatten används begreppet integration vanligtvis i diskussioner om hur invandrade grupper ska inlemmas i det svenska samhället.”

(SOU 2008:59, 257)

I detta citat beskrivs begreppet integration som någonting som vanligtvis används i diskussioner om hur invandrade grupper ska inlemmas i det svenska samhället. Enligt Foucault (2008a, 181) är diskursen helheten av det som avgränsar och avgränsas i sociala relationer. Att tala om begreppet integration på ett sådant sätt att invandrare, som en grupp,

ska inlemmas i det svenska samhället gör att denna grupp i samma stund avgränsas från samhället. ”Invandrade grupper” verkar stå utanför en gemenskap som de bör vara en del utav, vilket gör att de samtidigt avgränsas i sina sociala relationer. Nedan ser vi ytterligare ett sätt att tala om integration.

”Integrationens motsats är att individer eller grupper exkluderas ur den idrottsliga gemenskapen”

(SOU 2008:59, 267)

Citatet visar att motsatsen till integration är att individer eller grupper exkluderas ur den idrottsliga gemenskapen, vilket gör att vi kan anta att begreppet integration betyder att individer eller grupper istället inkluderas i den idrottsliga gemenskapen. Även här ser vi hur en avgränsning sker. Den som står utanför idrotten framstår, precis som den som står utanför det svenska samhället, som utanför en gemenskap denne bör vara en del utav. Här avgränsas på så vis den som anses stå utanför idrotten i sina sociala relationer då vi kan anta att ”det svenska samhället” och ”den idrottsliga gemenskapen” erbjuder sociala relationer. Det betyder att i samma stund avgränsas den som anses stå utanför idrotten från just idrotten. Mellan dessa två citat ser vi variationer. I det första citatet skrivs om ”det svenska samhället”, i det andra citatet skrivs om ”den idrottsliga gemenskapen”. Så hur ska dessa skillnader tolkas? Först verkar idrotten vara ett medel, därefter ser det ut som att idrotten är själva målet. Ändå skrivs det om ”det svenska samhället” och ”den idrottsliga gemenskapen” på samma sätt, där målet verkar vara att någon bör inkluderas i någonting. Ytterligare en skillnad vi ser är att i det första citatet skrivs det om ”invandrade grupper”, i det andra citatet skrivs det om ”individer eller grupper”. Vad beror dessa variationer på? I följande citat beskrivs ett annat sätt att tala om integration.

”Målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.”

(Regeringen, 2016b)

Riksrevisionen (2015, 21), Regeringen (2016b) och Jämställdhet och nyanlända invandras etablering (2016/17:01, 14) beskriver att målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Detta kan tolkas som en beskrivning av begreppet integration, men det finns inte någon tydlig definition av själva begreppet. I denna beskrivning betonas att alla ska ha lika möjligheter, skyldigheter och rättigheter. Det framgår inte vem som *inte* har lika möjligheter, skyldigheter och rättigheter,

men det verkar handla om olika etnisk och kulturell bakgrund. Här ser vi med andra ord ytterligare en variation, men fortfarande är det dock svårt att förstå vad dessa variationer beror på. Diskursen finns lika mycket i det som inte sägs (Foucault 2008a, 181), det betyder att diskursen, när människor talar om någonting, är det i samtalet som är redan känt. Genom att inte tala om vem som *inte* har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter i förhållande till någon annan, så framgår det som någonting givet och självklart. Det vill säga, det är redan tydligt vem eller vilka dessa personer eller grupper är.

Enligt De los Reyes (2001, 13) skapas sociala identiteter och kollektiv tillhörighet främst genom en uppsättning egenskaper som är kontrastiva, egenskaper som står i motsatsförhållande till varandra. Det innebär att de egenskaper som i första hand används för att tala om vilka "vi" är skapas i kontrast till hur "de andra" är. "Vi" utgörs här av de som skrivit dessa offentliga tryck vilket visar att "vi" har ett tolkningsföreträde då deras tolkning av verkligheten representeras. I motsats till "vi" finns "de andra" som inte anses vara en del av "det svenska samhället" eller "den idrottsliga gemenskapen", samt som *inte* anses ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. De egenskaper som står i motsatsförhållande till varandra berättar att skillnaderna mellan "vi" och "de andra" handlar om "invandrade grupper", "individer eller grupper" eller olika "etnisk och kulturell bakgrund", vilket blir synligt i citaten ovan. Det betonas att "de andra" är begränsade, men varför eller på vilket sätt de är begränsade framgår inte.

Bacchi (2009, 2-3) förklarar att hur människor känner för något ligger till grund för hur människor agerar och tänker kring ett objekt eller en person. Det är ett tänkande som påverkar hur involverade objekt eller personer behandlas. Vi ser med tydlighet att "alla redan vet" vilka som är begränsade och varför, trots att vi med klarhet ser att det finns variationer av "de andra". Som Bacchi (ibid.) förklarar så utgör detta en begränsning då det ligger till grund för hur de som skrivit dessa tryck agerar och tänker kring "de andra". Vi har även beskrivit skillnader där dessa offentliga tryck å ena sidan skriver om "det svenska samhället" och å andra sidan "den idrottsliga gemenskapen" som någonting alla bör vara en del utav. I det tredje citatet ser vi ytterligare en skillnad då de istället skriver att alla ska ha "lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter". Detta pekar åt olika håll. I de två första citaten ska någon bli en del av någonting annat, "de andra" ska in i en gemenskap de står utanför. Det verkar handla om att de ska anpassas till någonting, "de andra" ska bli som "vi". I det tredje citatet ska "de andra" istället ges någonting de inte redan har, de ska få lika förutsättningar som "vi" utan att

behöva anpassas efter någonting annat. Ännu en variation är ju att det skrivs om ”invandrade grupper”, ”individer eller grupper” och ”etnisk och kulturell bakgrund” i relation till integration. Så varför ser vi dessa skillnader, dessa variationer, kring begreppet integration? Trots att skillnaderna eller variationerna ibland pekar åt olika håll verkar fortfarande begreppets mening vara någonting självklart, där det görs en skillnad mellan ”vi” och ”de andra”.

7.1.1 Begreppets växlingar, en lösning på vadå?

Som tidigare förklarat har vi förstått att det är någonting som ska ske i samband med begreppet integration. Vid granskningen av tidigare forskning, i urvalsprocessen samt i empiriinsamlingen har vi även fått en förståelse för att det används olika begrepp i samband med begreppet integration. Begreppet integration har fått sällskap med ett flertal andra begrepp, vilket blir synligt i följande två citat.

”Detta gör idrottsrörelsen särskilt lämpad i såväl mottagande som etablering av asylsökande.”

(Regeringen, 2016a)

Här skriver Regeringen dels om mottagande men också om etablering.

”Svensk idrott vill ytterligare stärka arbetet med mångfald i föreningar och därmed bidra både till inkluderingen i samhället och till svensk idrotts utveckling.”

(Riksidrottsförbundet, 2017)

Här skriver Riksidrottsförbundet dels om mångfald men också om inkludering.

Begreppen verkar användas som substitut till varandra. I ett och samma offentliga tryck kan vi ibland se ett flertal begrepp som används, till exempel har vi sett ”integration” i en rubrik där det senare talas om ”etablering” i själva texten. Foucault (2008a, 182) menar att diskurser blir synliga när människor talar, använder ord, hur dessa ord förstås och godtas av andra. Genom att godta begreppens växlingar, att använda olika begrepp till samma kontext, visar att begreppen är allmänt accepterade. Begreppet integration, eller de begrepp som verkar vara substitut, ser därför ut att vara något självklart. ”Alla” verkar veta vad det är, och vad som ska ske. Behovet av att ersätta ett begrepp med ett annat framstår för oss som intressant. Av vad vi kunnat utläsa i dessa offentliga tryck ter sig begreppen vara synonyma med varandra. Detta öppnar upp för ett antal frågor. Varför är det nödvändigt att ersätta ett begrepp med ett annat, om meningen är densamma? Är begreppet integration laddat med känslor som gör att

begreppet avgränsar någonting? Anses de andra begreppen öppna upp för en bredare tolkning? Finns det någonting i begreppet integration som inte motsvarar vad som ska göras? Vi ser att här är det någonting som händer. Processen verkar vara densamma, men ändå byts ett begrepp ut mot ett annat.

Diskursen finns lika mycket i det som inte sägs (Foucault 2008a, 181), och kanske fylls begreppet integration med en outtalad laddning som vill undvikas. Genom att använda begrepp så som mottagande, etablering, mångfald eller inkludering verkar dessa offentliga tryck vilja uppnå samma sak, men det finns något outtalat kring dessa begrepp som gör att deras användning anses mer lämpliga. Det som blir synligt är regelbundenheten i hur begreppen används, där de verkar vara synonyma med varandra. Trots att begreppen verkar vara synonyma med varandra i den mån att de ska uppnå samma saker, så verkar dessa begrepp anses passa bättre in i sammanhanget. Då en tydlig definition av begreppen saknas blir det svårt att se vilka skillnader som finns dem emellan. Om det valts olika begrepp för att markera en skillnad kan vi inte utläsa. Ska någonting annorlunda ske? Det verkar finnas en tanke om att ett annat begrepp ska ge andra effekter, trots att processen ser likadan ut.

I detta avsnitt har vi med hjälp av ett diskursivt perspektiv diskuterat vilka föreställningar som finns kring integration i offentliga tryck. Det verkar som att någonting ska ske, och det som ska ske kopplas samman med begreppet integration. Det finns en regelbundenhet i att det som ska ske anses vara något självklart i sammanhanget. Ytterligare kan vi se att tänkandet kring vad som ska ske i själva verket utgör en begränsning av involverade objekt eller personer. Det blir tydligt att ”alla redan vet” vilka som är begränsade och varför, men detta vetande utgör en begränsning då det ligger till grund för hur det ageras och tänks kring involverade objekt eller personer. Begreppet integration har fått sällskap med flera andra begrepp. Denna växling verkar eftersträva en annan effekt, trots att processen är densamma. I följande avsnitt vill vi ta reda på vilka som berörs i tänkandet kring integration.

7.2 Relationerna och dess verkningar

I detta avsnitt har vi för avsikt att ta reda på vilka objekt, grupper eller individer som rör sig inom begreppet integration. Med hjälp av Foucault's tankar kring makt och diskurs vill vi ta reda på vilka som berörs i tänkandet kring begreppet integration, samt studera hur de berörda står i relation till varandra och se vilka verkningar dessa relationer ger.

7.2.1 Vilka ska integreras och vilka ska göra något?

Utifrån valda offentliga tryck blir det tydligt att det är idrotten som ska göra någonting, och de som ska integreras är ”nyanlända”.

”Regeringen har anslagit medel för idrottsrörelsens arbete med etablering av nyanlända.”

(Riksidrottsförbundet, 2017)

När det talas om vilka som ska integreras har vi även sett andra grupper än ”nyanlända”, exempelvis ”invandrare”, ”asylsökande”, ”invandrade grupper”, ”individer eller grupper” och människor med olika ”etnisk och kulturell bakgrund”. Precis som vi sett kring växlingarna gällande begreppet integration upplever vi samma typ av växling även här. Det talas främst om ”nyanlända”, trots att detta begrepp endast verkar fungera som ett substitut till ”invandrare”, ”asylsökande” med flera då de används i samma sammanhang. Men är exempelvis ”nyanlända” och ”invandrare” samma sak? ”Nyanlända” är ju människor som nyligen kommit till Sverige medan ”invandrare” kan ha anlänt idag eller för flera årtionden sedan. Uppenbarligen finns det skillnader mellan dessa begrepp men ändå används de som synonymer till varandra. Det verkar inte uttryckas någon skillnad mellan begreppen i dessa offentliga tryck, de fyller samma funktion. Växlingen mellan dessa begrepp verkar eftersträva en annan effekt, trots att processen är densamma. I varje offentligt tryck blir det tydligt att utgångspunkten i särskiljandet mellan de som ska integreras och de som integrerar handlar om etnicitet.

”Antalet människor som på kort tid sökt sig till Sverige har ställt våra samhällssystem inför nya utmaningar och möjligheter. Utmaningar i form av att ge dessa människor någonstans att bo, snabbt lära sig språket och bli en del av det svenska samhället.”

(Regeringen, 2016a)

Det vi ser är att många människor på kort tid sökt sig till Sverige och behöver någonstans att bo, lära sig språket och bli en del av det svenska samhället. Hylland Eriksen (1993, 9-10) beskriver att etnicitet uppstår och blir relevant genom sociala situationer och möten. De los Reyes (2001, 56-57) förklarar att begreppet etnicitet representerar kollektiva egenskaper som är gemensamma för en viss folkgrupp. Dessa kollektiva egenskaper ger upphov till en grupptillhörighet, en grupptillhörighet som antingen är en del av individens självuppfattning eller tillskrivs av andra. De los Reyes (ibid.) menar att begreppet etnicitet traditionellt sett omfattar aspekter såsom tillhörighet, identitet och gemensam kultur, historia och traditioner.

Detta anses vara starka markeringar för vad som gör en grupp unik, något som också skapar sammanhållning i relation till andra grupper. Utifrån dessa beskrivningar av etnicitet kan vi se att när det skrivs om integration i dessa offentliga tryck står det i relation till etnicitet. Människor ska lära sig språket och bli en del av, och därmed känna tillhörighet till, det svenska samhället. Etniska identiteter framhävs som kontrastiva, vilket betyder att etnisk identitet får mening och innehåll först i relation till andra grupper (ibid.). Enligt de los Reyes (2001, 13) är diskurser historiska konstruktioner, som i skilda situationer och miljöer ger hierarkier mening och legitimitet genom att kategorisera och särskilja. Att etnisk identitet får mening och innehåll först i relation till andra grupper synliggörs i utvärderingen av statens stöd till idrotten.

”Etnicitet handlar dessutom inte enbart om att människor skapar sin identitet i jämförelse med andra. Ofta inbegrips även någon form av maktdimension i sådana identitetsprocesser. Detta synliggörs i distinktionen mellan självvald och tillskriven identitet.”

(SOU 2008:59, 257)

Citatet beskriver hur hierarkier kan ges mening och legitimitet genom att skapa sin identitet i jämförelse med andra. Som vi tidigare nämnt skapas sociala identiteter och kollektiv tillhörighet primärt utifrån en uppsättning egenskaper som står i kontrast till varandra (de los Reyes 2001, 13). För att beskriva sig själv och tala om vilka ”vi” är, görs detta i kontrast till hur ”de andra” är. I detta fall utgörs ”vi” av idrotten och ”de andra” av en grupp som kallas för ”nyanlända”, en grupp som kopplas samman med annan etnisk bakgrund, tillhörighet och kultur än idrotten. Här kan vi se att idrotten skapar en identitet i jämförelse med ”nyanlända”, en identitet som tillskriver ”nyanlända” kollektiva egenskaper som ger upphov till en grupptillhörighet. Dessa kollektiva egenskaper handlar dock inte om individers självuppfattning, utan är snarare egenskaper som ”nyanlända” tillskrivs av idrotten.

7.2.2 Diskursen om ”nyanlända”

När Foucault (2008b, 42-43) talar om makt menar han att makten inte appliceras på individer, den passerar genom dem. En av maktens verkningar är att vissa kroppar, vissa gester, vissa diskurser, vissa begär har kommit att bli identifierade och konstituerade som individer. Det betyder att individen inte står i förhållande till makten, utan snarare att individen är en av maktens primära effekter. Här kan vi se en av maktens verkningar, där diskursen har kommit att bli identifierad och konstituerad som en grupp individer i form av ”nyanlända”. Med andra ord är ”nyanlända” en del av diskursen kring integration, det är ett uttryck vars innehåll och

mening är allmänt accepterat och självklart. Att tala om ”nyanlända” är en av maktens effekter då denna diskurs kommit att bli identifierad som individer. Detta blir tydligt i Idrotten vill, trots att de istället valt att tala om ”invandrare”.

”Genom att idrottens språk är universellt kan idrottsrörelsen via föreningarna bidra till att integrera invandrare i det svenska samhället.”

(Idrotten vill 2009, 14)

I dessa offentliga tryck ses idrottens roll i arbetet för integration som självklar, vilket vi kan utläsa i citatet ovan. Här beskrivs idrottens språk som något universellt, något allmängiltigt. Här tillskrivs idrotten en förmåga på ett självklart sätt, men varför denna självklarhet? Vad beror den på? Enligt de los Reyes (2001, 12-13) kan språk, texter och symboler ses som olika sätt att tolka verkligheten. Hon menar att definitioner som används för att beskriva och tolka verkligheten inte är en objektiv avspegling av verkligheten, det är snarare en del av den verklighet som avses att beskrivas. Den tolkning som utgör verkligheten i detta fall är att ”nyanlända” måste integreras och idrotten ska integrera.

Att bli medveten om diskursen gör det möjligt att ställa sig utanför diskursen och ifrågasätta vad som sägs och inte sägs, vad som inkluderas eller exkluderas. Detta betyder att kunskapen kring ”nyanlända”, det accepterade och självklara, inte är någonting neutralt. Kunskapen kring ”nyanlända” är inte en objektiv avspegling av verkligheten, det är en verklighet som skapas i förhållande till makt. På samma sätt är kunskapen kring idrotten inte heller neutral, där idrotten tillskrivs förmågor på ett självklart sätt. Även denna kunskap är en subjektiv avspegling av verkligheten som skapas i förhållande till makt. Diskursen förutsätter med andra ord att vissa saker är och ska ske på ett visst sätt, den berättar för oss var ”nyanlända” och idrotten står i förhållande till varandra. Det vill säga, det är idrotten som ska integrera och ”nyanlända” som ska integreras. Foucault (2008b, 42) förklarar att makt bör studeras ifrån dess utsida, där den står i direkt relation med dess effekter. Det handlar om att studera vilka konsekvenser, verkningar och strukturer som makten ger, snarare än att studera vilka som utövar makten. Det betyder att idrottens avsikt inte nödvändigtvis handlar om att utöva någon slags makt på den grupp som tillskrivs som ”nyanlända”, men på grund av den maktposition idrotten innehar i förhållandet dem emellan blir också dess verkningar och effekter någonting allmänt accepterat och självklart. Genom att särskilja ”nyanlända” från idrotten ges idrotten makt i form av hierarkisk mening och legitimitet (de los Reyes 2001, 13). Detta blir således maktens konsekvenser och verkningar, oavsett idrottens avsikt.

I detta avsnitt har vi velat ta reda på vilka objekt, grupper eller individer som rör sig inom begreppet integration och se vilka verkningar relationen dem emellan ger. De objekt som berörs av begreppet integration har visat sig vara idrotten och ”nyanlända”. Idrotten anses vara den aktör som ska göra något och ”nyanlända” ska integreras. De ”nyanlända” står i relation till begreppet etnicitet, ett begrepp som representerar kollektiva egenskaper som är gemensamma för en viss folkgrupp. Vi har sett att hierarkier kan ges mening och legitimitet genom att skapa sin identitet i jämförelse med andra, och detta blir synligt i hur idrotten skapar en identitet i jämförelse med ”nyanlända”. ”Nyanlända” är ett uttryck vars innehåll och mening är allmänt accepterat och självklart, vilket betyder att ”nyanlända” kommit att bli identifierade som en grupp individer i tänkandet kring integration. Kunskapen kring ”nyanlända”, eller kring idrotten, är inte en objektiv avspegling av verkligheten, det är en verklighet som skapas i förhållande till makt. En av maktens verkningar blir således att diskursen berättar för oss var ”nyanlända” och idrotten står i relation till varandra. I följande avsnitt vill vi ta reda på hur dessa relationer formas och hur maktförhållandet uppstår genom att se vilka lösningar som presenteras.

7.3 Vad representerar problemet?

I detta avsnitt har vi för avsikt att med hjälp av Bacchi’s teoretiska metod ”What’s the problem represented to be?” se vilka lösningar som presenteras i valda offentliga tryck. Genom att se vilka lösningar som presenteras kan vi få syn på vilka problem som svarar på lösningen. Genom dessa problemformuleringar blir det möjligt att identifiera hur problem görs, och vad dessa problem representerar. Med hjälp av detta tillvägagångssätt vill vi se vilka diskurser som finns kring tänkandet av begreppet integration. Därefter får vi, med hjälp av Foucault’s teorier om makt och governmentality, möjlighet att studera vilka effekter detta tänkande får.

7.3.1 Att gestalta ett problem

Bacchi (2009, 1) menar att policys framställer problem som någonting som redan existerar i samhället och behöver åtgärdas. Policys skildras som en slags problemlösare, men i själva verket är det policyn i sig som gestaltar detta problem (Bacchi 2009, 1). För att kunna få syn på vilka problem som verkar existera i dessa offentliga tryck måste vi undersöka vilka lösningar som presenteras. I följande tre citat ser vi en gemensam nämnare som kan svara för en lösning, låt oss titta närmare på vad det handlar om.

”Idrotten är en del av samhället. I och med att du som nyanländ blir en del av gemenskapen i ett lag, en förening får du mycket annat på köpet som kompisar och språk. Du får också del av idrottens värderingar. Det i sin tur har visat sig ge en bra grund och trygghet för individen och en enklare och snabbare väg in i det övriga samhället.”

(Riksidrottsförbundet, 2017)

Här ser vi att lösningen handlar om att bli en del av samhället. En del av denna lösning är att ”nyanlända” genom idrottens gemenskap får kompisar, lär sig språket och får ta del av idrottens värderingar. Allt detta ska ge en enklare och snabbare väg in i samhället. Men varför ger idrottens gemenskap en snabbare väg? Och vad menas med att det ska gå snabbare? Vad jämförs det med?

”Tack vare öppenhet och idrottsföreningars vana av organisering, har många kunnat få en första kontakt med det svenska samhället, lärt sig språket, fått nya vänner och en meningsfull fritid.”

(Regeringen, 2016a)

Även här verkar lösningen vara att få kontakt med det svenska samhället. En del av denna lösning är att idrottens öppenhet och organisationsvana ger möjlighet att lära sig språket, få nya vänner och en meningsfull fritid. Men på vilket sätt spelar idrottens organisationsvana egentligen en roll för att lära sig språket och få nya vänner? Och vad menas egentligen med idrottens öppenhet?

”Att idrotten ges och att de tar detta ansvar gynnar individerna som får möjlighet att snabbare komma in i det svenska samhället.”

(Regeringen, 2015)

Att komma in i det svenska samhället är lösningen även här. Denna lösning handlar om att det ska gå snabbare, och som i första citatet är det idrotten som står för denna ”snabbhet”. Så vad gör idrotten för att det går snabbare? Och återigen, vad jämför det med? Snabbare än vadå?

Att bli en del av det svenska samhället framstår som den tydligaste lösningen i förhållande till begreppet integration. Däremot ser vi växlingar i denna gemensamma lösning. Till viss del skrivs det om att få vänner, lära sig språket, få en meningsfull fritid och ta del av värderingar. Det skrivs också om idrottens öppenhet och organisationsvana som en viktig aspekt. Vi ser även att det handlar om att idrotten skapar en snabbare väg, men vi förstår inte vad det jämförs med. Trots dessa växlingar pekar lösningen ändå åt samma håll. Bacchi (2009, 2-3) menar att om policys presenterar lösningar bör vi ifrågasätta vilka problem dessa lösningar

ska lösa. Lösningen som blir synlig är att idrotten anses vara en del av samhället, och genom att bli en del av gemenskapen i idrotten öppnas möjligheten upp för att bli en del av samhället. Problemet som måste lösas blir därför att ”nyanlända” inte är en del av det svenska samhället. Bacchi (2009, 10) förklarar att det bör undersökas vilka antaganden som stödjer representationen av problemet, det vill säga det som ligger till grund för det underliggande problemet. Med andra ord, vad tas för givet?

Foucault (2008a, 181) menar att diskursen definieras lika mycket, eller mer, genom vad den utesluter och begränsar än genom vad den innehåller. Här beskrivs inte specifikt vad det innebär att vara en del av samhället, ändå verkar det finnas en allmän föreställning om vad detta innebär. Så vad menas med att bli en del av samhället? Går det ut på, som två av citaten nämner, att lära sig språket och få vänner? Eller handlar det om någonting annat? Är det inte en känsla som är högst individuell, om vi känner oss som en del av samhället eller ej? Trots dessa frågor verkar det finnas en allmänt accepterad bild av hur människor är, eller blir, en del av samhället. Genom att analysera diskursen i dessa offentliga tryck kan vi få syn på vilka effekter diskursen ger (Bacchi 2009, 15). Det betyder att vi bör se vilka som blir följderna när vissa saker tas för givet, när lösningar och problem formas. Det verkar finnas en allmän föreställning om vad det innebär att vara en del av samhället. Detta kan illustreras med följande två citat.

”Idrotten är en del av samhället. I och med att du som nyanländ blir en del av gemenskapen i ett lag, en förening får du mycket annat på köpet som kompisar och språk. Du får också del av idrottens värderingar. Det i sin tur har visat sig ge en bra grund och trygghet för individen och en enklare och snabbare väg in i det övriga samhället.”

(Riksidrottsförbundet, 2017)

I detta citat skriver Riksidrottsförbundet att man som ”nyanländ” och medlem i föreningsidrottens gemenskap får kompisar, lär sig språket och får ta del av idrottens värderingar. En effekt av diskursen blir att Riksidrottsförbundet beskriver vilka egenskaper ”nyanlända” saknar, dessa egenskaper ser ut att handla om huvudsakliga värderingar som behövs för att vara en del av samhället. ”Nyanlända” antas också sakna kompisar och språk. Som tidigare redovisat i del 7.3.1 framgår det inte med tydlighet vad ”nyanlända” saknar för att bli en del av samhället, men det verkar handla om språk, kompisar och värderingar. Idrottens, och därmed också samhällets, värderingar blir på så vis grundläggande för att ”nyanlända” ska kunna vara en del av denna gemenskap. Diskursens effekter blir med andra

ord att det skapas begränsningar i synen på ”nyanlända” då de förefaller sakna de egenskaper som krävs för att vara en del av samhället.

”Tack vare öppenhet och idrottsföreningars vana av organisering, har många kunnat få en första kontakt med det svenska samhället, lärt sig språket, fått nya vänner och en meningsfull fritid.”

(Regeringen, 2016a)

I detta citat skriver Regeringen att idrottsföreningars öppenhet och vana av organisering kan ge ”nyanlända” en meningsfull fritid. En effekt av diskursen blir att ”nyanlända” upplevs sakna en meningsfull fritid. Det finns ett antagande att idrotten ger en meningsfull fritid, vilket upplevs som självklart att sträva efter. I dagens Sverige är en majoritet av alla barn och ungdomar medlemmar i en idrottsförening (Hedenborg 2016, 21). Detta illustrerar hur ”nyanlända” särskiljs från majoriteten i samhället, de framställs sakna något som majoriteten av Sveriges barn och ungdomar har. Samtidigt framgår inte tydligt vad detta ”något” faktiskt är. Som vi ser verkar det handla om språk, kompisar, värderingar och meningsfull fritid. Hur dessa hänger samman, och vad som ger det ena eller det andra, framgår dock inte. Frågor vi då kan ställa är: vad är det människor får genom att vara medlem i en idrottsförening? Och varför behöves detta?

Bacchi (2009, 2-3) menar att hur människor känner för något ligger till grund för hur det ageras och tänks kring ett objekt eller en person. Detta tänkande påverkar hur involverade objekt eller personer behandlas, vilket utgör en begränsning i hur dessa objekt eller personer får tänka om sig själva. Hur idrotten ser på ”nyanlända”, att de saknar något som majoriteten av Sveriges barn och ungdomar har, påverkar med andra ord hur ”nyanlända” behandlas av idrotten. Därför skapas också begränsningar i hur ”nyanlända” tillåts tänka om sig själva då diskursen berättar hur ”nyanlända” är, eller vad de framställs sakna, i förhållande till det samhälle de verkar i.

Som vi kan se svarar denna lösning för ett problem, vilket verkar vara att ”nyanlända” inte är en del av det svenska samhället. Enligt Bacchi (2009, 2-3) behöver dock inte problem vara verkliga, problem kan skapas genom tolkningar och konstruktioner av verkligheten. Det är med andra ord inte säkert att detta problem existerar i verklig mening. Dessa offentliga tryck framställer problemet som någonting som redan existerar i samhället och behöver åtgärdas. Dessa offentliga tryck framställs som en slags problemlösare, men i själva verket är det de offentliga trycken i sig som gestaltar detta problem (Bacchi 2009, 1). Att ”nyanlända” inte är

en del av samhället är inte en absolut sanning, det är en konstruktion av verkligheten. Problem formas och skapas genom att säga att ”nyanlända” behöver bli en del av samhället. Detta handlar inte om att policys och offentliga tryck vill manipulera eller förvränga någonting, det ligger i sakens natur att förslag till förändring samtidigt gestaltar ett problem (ibid.).

7.3.2 Den ambivalenta friheten

I följande tre citat presenteras ytterligare en gemensam lösning.

”Regeringen har anslagit medel för idrottsrörelsens arbete med etablering av nyanlända. Vi får nu möjlighet att intensifiera och samordna det jobbet.”
(Riksidrottsförbundet, 2017)

Här är lösningen att idrotten ges medel. Dessa medel ska ge idrotten möjlighet att intensifiera och samordna arbetet med att etablera nyanlända.

”För att möjliggöra för idrotten att på ett bättre och strukturerat sätt kunna samverka med bland annat kommuner, myndigheter och den ideella sektorn kommer regeringen från och med i år höja medlen för idrottens arbete med nyanlända och asylsökande till 64 miljoner per år.”
(Regeringen, 2016a)

Även i detta citat handlar lösningen om att idrotten ges medel. I detta fall ska medlen möjliggöra för idrotten att bli mer strukturerad för att kunna samverka med andra aktörer.

”Med anledning av den rådande flyktingsituationen bedömer regeringen att ytterligare medel behöver tillföras idrottsrörelsen redan innevarande år för att underlätta insatser för asylsökande och arbetet med etablering av nyanlända.”
(Regeringen, 2016c)

Lösningen är också i detta fall att idrotten ges medel. Dessa medel har som syfte att underlätta idrottens insatser.

Vi ser växlingar i varför idrotten ges medel. Dels ska dessa medel underlätta för idrottens insatser. Idrotten ska också ges möjlighet att intensifiera arbetet med integration, samt bli mer strukturerad. Trots dessa växlingar pekar ändå lösningarna åt samma håll. Den gemensamma lösningen blir därmed att regeringen har anslagit medel för att idrotten på olika sätt ska förbättra sitt arbete med integration. Det underförstådda problemet, det problem som lösningen ska lösa (Bacchi 2009, 2-3), bör då vara att idrotten inte har tillräckligt med medel för att kunna förbättra arbetet med integration. Så vilka antaganden kan vi se som stödjer representationen av problemet? Vad är det som ligger till grund för problemet, vad tas för

givet? Detta kan vi undersöka genom att studera diskursen, som förutsätter att vissa saker är på ett visst sätt.

Det underförstådda problemet verkar vara att idrotten lider brist på medel för att kunna förbättra arbetet med integration. Samtidigt verkar idrotten anses vara lämplig för detta arbete eftersom regeringen väljer att utlysa medel till just idrotten för detta ändamål. Detta är två diskurser vi kommer att studera närmare. För att studera hur dessa antaganden har formats och gjorts möjliga över tid (Bacchi 2009, 10) kan vi se till Hedenborgs (2016, 23) förklaring av mottot ”idrott för alla”. Mottot har haft en betydelsefull del i idrottens utveckling. ”Idrott för alla” utformades av de skandinaviska länderna som en utgångspunkt till hur organiseringen av idrotten skulle gå till. Mottot har sin grund i den socialdemokratiska välfärdsstaten som växte fram i Sverige efter andra världskriget. Det har också länge funnits föreställningar om idrottens betydelse som gränsbrytare och samlande när det gäller samhällets olika sociala klasser. Hedenborg (ibid.) beskriver även att efter andra världskriget fick bland annat idrottsföreningar ekonomiskt stöd från staten. Staten ansåg att ekonomiskt stöd till idrottsföreningar som erbjöd fritidsaktiviteter på ideell basis var ett bra sätt att förmedla demokratiska tankar till barn och unga. Med andra ord har idrottsrörelsen under lång tid fått finansiellt stöd från staten eftersom det funnits en gemensam föreställning om att idrottens aktiviteter varit nyttiga för hela samhället (Hedenborg 2016, 32). Genom att analysera dessa diskurser, att det verkar finnas en brist på medel hos idrotten samt att idrotten anses lämplig för integrationsarbete, gör att vi kan få syn på vilka effekter diskurserna ger (Bacchi 2009, 15).

En av diskurserna säger att finns en brist på medel hos idrotten som gör att de inte kan förbättra arbetet med integration. Enligt Hedenborg (2016, 24) vilar relationen mellan idrotten och regeringen på ett underförstått kontrakt där staten understödjer idrottsrörelsen ekonomiskt och idrottsrörelsen ges autonomi gentemot att idrottsrörelsen stöttar och förmedlar vissa grundläggande sociala värderingar. Foucault (2008a, 199) talar om governmentality, som är ett samlingsnamn som beskriver hur människors beteenden styrs och regleras. Det betyder att befolkningen framstår som det yttersta målet för styrning. Styrning strukturerar ett handlingsfält, vilket betyder att styrning i praktiken syftar till att påverka, leda eller forma människors beteenden. Det handlar om att det fria valet är ett resultat av de mekanismer som styr och vägleder människors handlingar. Regeringen ger idrotten medel för att arbeta med integration, men att idrotten får ekonomiskt stöd från regeringen och ges autonomi i utbyte

betyder inte att idrotten är fri att göra som den vill. Som Hedenborg (2016, 24) beskrev så ges idrotten autonomi så länge den stöttar och förmedlar vissa grundläggande sociala värderingar. I detta fall handlar det att idrotten ska stötta och förmedla regeringens sociala värderingar i arbetet med integration. Den ökade friheten i vårt samhälle innebär inte att vi styrs mindre, utan att vi styrs på ett annat sätt (Foucault 2008a, 199). Det innebär att frihet och makt är effekter av varandra. Idrottens frihet och autonomi är med andra ord en effekt av den makt, den styrning, idrotten kuvas under. Genom att regeringen ger medel till idrotten för att arbeta med integration styrs idrotten i en viss riktning.

Den andra diskursen säger att idrotten anses lämplig för integrationsarbete. Effekterna av denna diskurs gör att idrotten blir en måltavla för styrning. Detta handlar om vad som kallas governmentality, och som vi tidigare nämnt beskriver governmentality hur människors beteenden styrs och regleras (Foucault 2008a, 199). Enligt Foucault (ibid.) är styrningen i sig inte själva målet, det är befolkningens välfärd, förbättringen av dess villkor, ökningen av dess välbefinnande, livslängd och hälsa som är målet. Att regeringen ger medel till idrotten är styrningen, medlen till idrotten är inte målet i sig. Målet är de effekter som styrningen får, att det gynnar befolkningens välfärd. Regeringen använder sig av idrotten som ett styrningsmedel för att nå sitt mål, ett mål som i detta fall handlar om integration. Det vill säga, regeringen ger medel till idrotten för att arbeta med integration då de anser att effekten blir ett samhälle med en större välfärd. Med andra ord kan vi anta att regeringen ger medel till idrotten för att ”alla” mår bättre av att ”nyanlända” integreras. De verktyg styrningen använder för att nå dessa mål står alla i ett oskiljaktigt förhållande till befolkningen (ibid.). Idrotten blir själva verktyget som styrningen använder. Det beror på att idrotten står i ett oskiljaktigt förhållande till befolkningen då det sedan länge funnits föreställningar om idrottens betydelse som gränsbrytare och samlande när det gäller samhällets olika sociala klasser (Hedenborg 2016, 23).

7.3.3 Maktens förlängning

I ovan nämnda diskurser talar vi om hur frihet och makt är effekter av varandra, vari idrottens frihet och autonomi är en effekt av den makt, den styrning, idrotten kuvas under. Vi talar även om hur idrotten blir en måltavla för styrning på grund av de föreställningar som finns kring idrottens lämplighet för integrationsarbete. Följande citat befäster vår tolkning.

”Regeringen ser den kraft som idrotten är och har anslagit medel för idrottsrörelsens etablering av nyanlända.”

(Riksidrottsförbundet, 2017)

Samspelet mellan dessa två diskurser, å ena sidan att idrotten ges medel för att förbättra arbetet med integration och å andra sidan att idrotten är lämplig, förlänger makten. Varför makten förlängs kan vi se med hjälp av Foucault (2008b, 37), som talar om maktens ”hur”. Att studera maktens ”hur” innebär att försöka fånga maktens mekanismer mellan två gränser. Den ena gränsen syftar till de rättsregler som formellt avgränsar makten - genom att ge idrotten medel för att förbättra arbetet med integration skapas en slags rättsregel, idrotten får medel under förutsättning att idrotten arbetar med en specifik fråga. Den andra gränsen syftar till de sanningseffekter som makten producerar och lägger fram - den sanningseffekt som här produceras och läggs fram handlar om idrottens lämplighet. Med hjälp av detta exempel kan vi se att maktens mekanismer finns mellan dessa två gränser, å ena sidan att idrotten får medel för ett specifikt ändamål, och å andra sidan att idrotten anses lämplig för detta ändamål. Vi har tidigare sagt att diskurser skapar maktförhållanden som blir synliga när människor talar, använder ord och hur dessa ord förstås och godtas av andra (Foucault 2008a, 182). Då dessa gränser godtas av andra förlängs makten då diskursen är helheten av det som avgränsar och avgränsas i sociala relationer (Foucault 2008a, 181). Effekten av denna diskurs, effekten av dessa lösningar, är att dess själva existens fortsätter att konstruera och reproducera en verklighet som säger att idrotten behöver medel för att arbeta med integration, vilket samtidigt understryker idrottens lämplighet.

I detta avsnitt har vi analyserat lösningar som presenteras i förhållande till begreppet integration. En av lösningarna handlar om att ”nyanlända” ska bli en del av samhället, och denna lösning blir samtidigt en begränsning. Hur idrotten ser på ”nyanlända” påverkar hur ”nyanlända” behandlas av idrotten. Här kan vi konstatera att genom att presentera en lösning konstrueras ett problem som ges mening och innehåll. I avsnittet har vi även sett att det finns två tydliga diskurser kring idrott och integration, dels att idrotten lider brist på medel, samt att idrotten är lämplig för integrationsarbete. Dessa diskurser visar en styrning som strukturerar ett handlingsfält, där syftet är att påverka, leda och forma. Detta synliggör hur frihet och makt är effekter av varandra. Genom dessa diskurser förlängs makten då dess gränser godtas av andra. Då makt och kunskap är beroende av varandra (L. Dreyfus & Rabinow 1982, 203) vill vi i följande avsnitt se vilken kunskap, vilka sanningar, som denna makt livnär sig på.

7.4 Att erkänna sanningen

I detta avsnitt har vi för avsikt att synliggöra vilka sanningar som finns kring begreppet integration samt hur dessa sanningar legitimerats. Med hjälp av Bacchi's "What's the problem represented to be?" samt Foucault's teori kring makt blir det möjligt för oss att analysera vilka metoder och processer som får vissa sanningar att dominera. Detta görs för att få en förståelse kring vad som anses vara en allmänt accepterad sanning och varför.

7.4.1 Idrottens inneboende kraft

Nedan ser vi att idrotten kan utgöra en kulturöverbyggande sfär.

"I idrotten kan invandrare och etniska minoriteter integreras i sina nya samhällen utan att förlora den egna identiteten. Idrott kan således utgöra en kulturöverbyggande sfär där människor av olika ursprung men med ett gemensamt idrottsintresse får möjlighet att lära känna varandra och därigenom även förstå och respektera skilda värderingar och ideal."

(SOU 2008:59, 255)

Denna kulturöverbyggande sfär ser ut att innebära att människor av olika ursprung men med ett gemensamt idrottsintresse får möjlighet att lära känna varandra och därigenom även förstå och respektera skilda värderingar och ideal utan att förlora sin egen identitet. I följande citat talar Idrotten vill om idrottens gemenskap.

"Människor med olika etniskt ursprung, nationalitet och religion kan med idrottsgemenskapen som utgångspunkt lära känna varandra, respektera och förstå varandras olika värderingar, vilket motverkar främlingsfientlighet och rasism samtidigt som mångfalden bidrar till att utveckla idrottsrörelsen."

(Idrotten vill 2009, 14)

Denna gemenskap verkar innebära att människor med olika etniskt ursprung, nationalitet och religion lär känna varandra samt lär sig att respektera och förstå varandras olika värderingar. Samtidigt ska detta utveckla idrottsrörelsen. Det ska också motverka främlingsfientlighet och rasism. Att integrationsarbete kan motverka främlingsfientlighet och rasism syns inte i något av de andra offentliga tryck vi studerat. Detta öppnar upp för frågor. Varför ser vi plötsligt detta? Och varför har vi inte sett det i några andra offentliga tryck?

Som vi ser i dessa två exempel tar de sanningar vi kan urskilja sin utgångspunkt i idrotten. Sanningen tycks vara att idrotten besitter en unik gemenskap och en förmåga att bygga broar mellan kulturer. Enligt citaten verkar idrotten ha en naturlig fallenhet för att arbeta med

integration. Det finns ett flertal likheter i hur denna sanning framställs, där människor ges möjlighet att lära känna varandra, respektera varandra och förstå varandra. Samtidigt syns vissa växlingar, å ena sidan att invandrare och etniska minoriteter inte förlorar sin egna identitet, och å andra sidan att idrotten motverkar främlingsfientlighet, rasism samt att idrotten utvecklas av integration. Dessa växlingar pekar dock åt samma håll, där den gemensamma nämnaren är att idrotten har en inneboende kraft, och besitter en unik gemenskap. Enligt Bacchi (2009, 19) går det att analysera vilka metoder och processer som får vissa *problemformuleringar* att dominera genom att studera hur och var representationen av problemet har producerats, spridits och legitimerats. I detta fall har vi snarare studerat vilka metoder och processer som får vissa *sanningar* att dominera. Med hjälp av Bacchi's (2009, 26) "What's the problem represented to be?" kan vi fokusera på det vetande och den kunskap som makt utövas genom. Det betyder att det inte är möjligt att utöva makt utan kunskap, och det är omöjligt för kunskapen att inte framkalla makt. Kunskapen är inneboende i alla maktrelationer, de två är beroende av och förutsätter varandra (L. Dreyfus & Rabinow 1982, 203). Vår tolkning är att kunskap föder sanningar, och utan sanningar finns ingen kunskap. Kunskap är sanningar som accepteras. Så varför accepteras och dominerar dessa sanningar, denna kunskap? Vad är det som gör att sanningen kring idrottens förmåga och fallenhet att kunna skapa integration kvarstår?

7.4.2 Att godta makten ger belöning

I följande citat ser vi en föreställning kring idrottens inneboende kraft.

"Få aktörer i samhället har lika låga trösklar till aktivitet som idrotten."
(Regeringen, 2016a)

Här ser vi hur regeringen framställer en sanning kring idrotten, där idrotten i jämförelse med andra aktörer framställs ha låga trösklar till aktivitet. Vad innebär det att ha "låga trösklar"? Vilka aktörer jämförs det med? Och vad gör att idrotten har dessa "låga trösklar"? Foucault (2008b, 38) ställer frågan: Vilken typ av makt är egentligen förmögen att producera dessa diskurser om sanning som ger upphov till så kraftfulla effekter? Som vi klargjort i del 7.3.2 ges idrotten frihet och autonomi i utbyte mot att idrotten väljer att stötta och förmedla regeringens sociala värderingar. Med andra ord är det regeringens tolkning av verkligheten som legitimeras, och det är deras sanning som ger upphov till dessa effekter. På så vis har regeringen ett tolkningsföreträde, vilket betyder att det är regeringens konstruktion och tolkning av verkligheten, det är regeringens sanning, som blir allmänt accepterad.

Enligt Foucault (2008b, 38) tvingar makten oss att producera sanning eftersom makten livnär sig på sanningar, den kräver en sanning för att kunna fungera. Vi måste, vi är tvungna och dömda till, att erkänna sanningen eller att finna den. Makten institutionaliserar, professionaliserar och belönar sökandet efter sanning. Det betyder att vi alla använder oss av och drar nytta av makten, då den som följer dessa sanningar belönas. Genom att idrotten accepterar den sanning som sägs om idrotten belönas den också. Med andra ord, genom att idrotten accepterar sanningen att idrotten har en naturlig fallenhet för att arbeta med integration, så belönas idrotten med den fortsatta diskursen att idrotten besitter en unik gemenskap och en förmåga att bygga broar mellan kulturer. Detta gör att föreställningen om idrottens inneboende kraft förstärks och legitimeras.

Som vi belyser ovan blir det tydligt att sanningen om idrotten legitimeras därför att idrotten väljer att acceptera och godta den. Detta sker dels för att regeringen innehar ett tolkningsföreträde, men också för att idrotten belönas av att acceptera sanningen. Enligt de los Reyes (2001, 12-13) är kunskap kring verkligheten inte neutral, den representerar olika intressen och positioner. Idrotten väljer att acceptera och vara en del av denna diskurs, en diskurs som säger att idrotten har en inneboende kraft, att idrotten besitter en unik gemenskap och en förmåga att bygga broar mellan kulturer. Genom detta godtagande får idrotten ta del av detta tolkningsföreträde och denna makt. Det beror på att diskursen reglerar en viss tolkning av verkligheten som ligger i idrottens intresse, där idrotten ges legitimitet och rättfärdigas. Detta visar att makten fungerar i ett sammanhang. Makten utövas i ett nät, där individerna inte bara cirkulerar, utan alltid är i position att åtlyda och även utöva makten genom att godta den (Foucault 2008b, 42-43).

Som vi tidigare konstaterat, i del 7.3.2, är idrottens frihet och autonomi en effekt av den makt, den styrning, som idrotten kuvas under. Genom att regeringen ger medel till idrotten för att arbeta med integration styr regeringen idrottsrörelsen i den riktning som regeringen vill. Som vi nu lagt märke till väljer idrotten att acceptera denna styrning då den belönas. Enligt Foucault (2008a, 202-203) kan detta förklaras genom att staten handlar gentemot befolkningen själv, antingen direkt genom kampanjer eller indirekt genom tekniker utan folkets fulla medvetenhet. Det betyder att idrotten inte nödvändigtvis är medveten om att den styrs genom belöningar. I citatet nedan illustreras hur en belöning kan se ut.

”En av aktörerna som klivit fram och tagit ansvar är idrotten.”

(Regeringen, 2016a)

Här får idrotten en klapp på axeln från regeringen, idrotten ges uppmärksamhet och betonas ha tagit ett ansvar. Det blir en tydlig belöning, en bekräftelse, där idrotten görs synlig. Denna synlighet ger idrotten legitimitet. Foucault (2008a, 202-203) menar att denna typ av styrning handlar om att skapa eller förstärka behov hos människor eller grupper, det vill säga: att skapa eller förstärka ett intresse. Genom att idrotten uppmärksammas ges den legitimitet och rättfärdigas, på så vis får idrotten ta del av makten. Som tidigare förklarat är diskurser historiska konstruktioner som i skilda situationer och miljöer ger hierarkier mening och legitimitet (de los Reyes 2001, 13). Det betyder att den som rör sig inom diskursen får ta del av den makt som diskursen innehåller, vilket utgör en belöning. Detta i sin tur gör att människor eller grupper vill godta och legitimera den kunskap och sanning som diskursen innehåller, eftersom dessa människor eller grupper på så vis också får ta del av makten. Regeringen skapar och förstärker ett behov hos idrotten genom belöningar, där de klappar idrotten på axeln och låter idrotten ta del av makten. På så sätt styrs idrotten till att acceptera den diskurs idrotten befinner sig i, det vill säga den sanning som finns om idrotten.

I detta avsnitt har vi diskuterat föreställningen kring idrottens inneboende kraft, samt hur dessa föreställningar kan komma att accepteras som sanningar. Här synliggörs hur makt och sanning är sammanflätade då den som accepterar sanningar får ta del av makten. Att sanningen om idrottens inneboende kraft legitimeras beror på att idrotten väljer att acceptera och godta denna sanning, idrotten accepterar och godtar de ramar som idrotten måste röra sig inom. Detta sker dels för att regeringen innehar ett tolkningsföreträde, men också för att idrotten belönas genom att den ges legitimitet och rättfärdigas.

8. Diskussion och slutsats

Syftet med denna studie har varit att genom innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. Detta har gjorts med hjälp av tre frågeställningar som fungerat som stöd: Vad skrivs kring idrott och integration i offentliga tryck? Vilka problem ska dessa offentliga tryck lösa? Vilka föreställningar finns kring begreppet integration i dessa offentliga tryck?

Regeringen (2016c) anser att idrottsrörelsen är en plattform för integration av nyanlända, och under 2017 vill regeringen utöka stödet för att ge idrottsrörelsen möjlighet att utveckla verksamheten och dess arbete med etablering av nyanlända flickor och pojkar, kvinnor och män. Agergaard (2011, 350) menar att framtida forskning måste studera hur de politiska riktlinjerna påverkar de berörda institutionerna och deltagande grupper. Martin Diaz & Cuberos-Gallardo (2016, 1102-1103) menar att det finns ett tomrum i forskningen, och att det behövs en kritisk granskning av offentlig politik som syftar till social integration av underordnade grupper. Waring & Mason (2010, 518) menar att det är svårt att tala om idrottens roll för att främja social inkludering utan att klargöra vad social inkludering kan innebära. Rönnblom (2011, 35) diskuterar hur jämställdhet formas i svensk politik. Hon menar att flera tidigare studier av jämställdhetspolitik drar normativa slutsatser om vad som anses vara ”bra” eller ”dåligt” för jämställdheten, utan att egentligen definiera vad de menar att jämställdhet ”är”.

Vi upplever att tidigare forskning till stor del fokuserar på specifika integrationssatsningar och relationen mellan idrott och integration. Forskningen visar också att det finns ett behov av att granska politiska riktlinjer. Vi har även sett att det finns svårigheter i att tala om begrepp som inte med tydlighet definieras. Med detta som bakgrund har denna studie inte handlat om att undersöka om det sker integration genom idrotten, eller om satsningar varit lyckade eller ej. Vi har inte haft för avsikt att studera hur integrationssatsningar på olika sätt anses vara ”bra” eller ”dåligt”, utan vi har snarare velat försöka urskilja vad som menas med begreppet integration. Denna studie har tagit sin utgångspunkt i själva begreppet integration för att se hur begreppet fylls med mening inom idrotten.

Nio offentliga tryck har valts ut för studien, och dessa tryck står i direkt relation till syftet och frågeställningarna. Då dessa offentliga tryck är unika i sitt slag blir resultatet inte representativt, det blir inte möjligt att generalisera inom andra områden. Vi har valt att ställa ett antal frågor till dessa offentliga tryck för att samla in empiri, och därefter har denna empiri sorterats in i ett antal mönster och teman. Dessa mönster och teman har sedan analyserats med hjälp av valda teorier. Resultatet påverkas givetvis av de offentliga tryck vi valt ut. Om avgränsningarna hade sett annorlunda ut, till exempel om vi valt att sortera ut fler teman och mönster eller studerat andra offentliga tryck, hade troligtvis även resultatet varierat. I bearbetningen av vårt material har vi följt en välvillighetsprincip. Det innebär att vi utgått från att dessa offentliga tryck inte varit illasinnat skrivna och att vi inte medvetet haft för avsikt att vantolka dem. På så vis förhåller vi oss etiskt till detta textmaterial.

De teorier vi haft till stöd för analysen är Michel Foucault's teoretiska perspektiv om makt, diskurs och governmentality. Vi har också tagit inspiration från Carol Bacchi's teoretiska metod "What's the problem represented to be?", som är lämplig att ta hjälp av då den bygger på att policys och offentliga tryck innehåller problem, och att policyåtgärder blir en del av den diskursiva konstruktionen av problemet. Hon menar att detta begränsar möjligheten att tänka runt problemet. Studiens resultat är beroende av dessa teorier, och om vi istället valt att applicera andra teorier hade resultatet sett annorlunda ut. Det är även troligt att resultatet skulle blivit annorlunda om en annan person applicerat dessa teorier på empirin då uppfattningen om teorierna och vilka delar i teorierna som används kan variera. Däremot är detta resultat ändå rimligt och trovärdigt. Dels för att vi varit två som studerat samma empiri vilket hjälpt oss att uppmärksamma när en av oss varit på väg att dra förhastade slutsatser eller gå händelserna i förväg. Och dels för att vi anser att vi tolkat empirin på ett forskningsmässigt korrekt tillvägagångssätt och hela tiden haft för avsikt att visa transparens.

8.2 Studiens resultat

8.2.1 Ett tänkande kring integration

Vi har studerat vilka föreställningar som finns kring integration i dessa offentliga tryck. Det som är gemensamt för alla dessa offentliga tryck är att det verkar som att någonting ska ske, och det som ska ske kopplas samman med begreppet integration. Det finns en regelbundenhet i att det som ska ske anses vara något självklart i sammanhanget. Foucault (2008a, 181) förklarar att diskurser inte endast handlar om saker som sägs, det handlar också om

regelbundenheter som markeras av exempelvis beteendemönster eller rumsliga dispositioner. Sättet det talas om integration markerar att någonting är outtalat, ”alla” verkar veta vad som ska ske. I själva verket utgör detta tänkande en begränsning av involverade objekt eller personer. Enligt Foucault (2008a, 181) är diskursen helheten av det som avgränsar och avgränsas i sociala relationer. Att tala om begreppet integration i relation till de grupper som ska integreras i det svenska samhället, eller i idrotten, gör att denna grupp i samma stund avgränsas från samhället eller idrotten. Ytterligare ett tänkande som utgör en begränsning ser vi i hur dessa offentliga tryck utgår från ett tänkande kring egenskaper som står i motsatsförhållande till varandra. Det verkar helt enkelt som att ”alla redan vet” vilka som är begränsade och varför, men detta är ett tänkande som utgör en begränsning då tänkandet ligger till grund för hur det ageras och tänks kring objekt eller personer.

Begreppet integration har fått sällskap med ett flertal andra begrepp. Begreppen används i samma kontext och ser ut att ha samma betydelse. Det tycks finnas en anledning till användandet av andra begrepp utöver integration, men det framgår inte vilka skillnader som finns begreppen emellan. Det framgår inte om begreppen ska markera en skillnad, eller skapa ett annat resultat. Samtidigt verkar det anses att begreppen mottagande, etablering, mångfald eller inkludering passar bättre in i sammanhanget. Ska någonting annorlunda ske? Växlingen mellan begreppen ser ut att eftersträva en annan effekt, trots att processen är densamma.

8.2.2 Relationerna och dess verkningar

Genom att se vilka grupper, objekt eller individer som rör sig inom begreppet integration har vi också kunnat se vilka verkningar relationen dem emellan ger. Vi såg att de objekt som berörs av begreppet integration var idrotten och ”nyanlända”. Idrotten anses vara den som ska göra något och ”nyanlända” ska integreras. Tillsammans med begreppet ”nyanlända” synliggjordes även andra begrepp som användes som synonymer, till exempel ”invandrare” och ”asylsökande”. Däremot går det att ifrågasätta om dessa verkligen kan användas som synonymer till varandra då de har olika innebörd. ”Nyanlända” kom igår, ”asylsökande” väntar fortfarande på uppehållstillstånd och ”invandrare” tycks i svensk debatt ha kunnat komma till Sverige för allt mellan igår och 50 år sedan. De ”nyanlända” kopplar vi samman med begreppet etnicitet, ett begrepp som traditionellt sett omfattar aspekter så som tillhörighet, identitet och gemensam kultur.

De los Reyes (2001, 13) beskriver att diskurser i skilda situationer och miljöer ger hierarkier mening och legitimitet genom att kategorisera och särskilja. Detta blir synligt i hur idrotten skapar en identitet i jämförelse med ”nyanlända”. Genom att idrotten särskiljer sig från ”nyanlända” ges idrotten makt i form av hierarkisk mening och legitimitet. Vi ser att ”nyanlända” är ett uttryck vars innehåll och mening är allmänt accepterat och självklart, vilket betyder att ”nyanlända” kommit att bli identifierade som en grupp individer. Det betyder att när det talas om ”nyanlända” så blir det genast tydligt vilka dessa personer eller grupper är. Men, kunskapen kring ”nyanlända” är inte en objektiv avspegling av verkligheten, det är en verklighet som skapas i förhållande till makt. En av maktens verkningar blir följaktligen att diskursen berättar för oss var ”nyanlända” och idrotten står i relation till varandra.

8.2.3 Vad representerar problemet?

Genom att se vilka lösningar som presenteras i förhållande till begreppet integration har vi kunnat få syn på vilka problem som svarar på dessa lösningar. Genom dessa problemformuleringar har vi sedan identifierat hur problem görs, och vad dessa problem representerar. Med hjälp av detta tillvägagångssätt har vi kunnat synliggöra diskurser som finns kring begreppet integration och vad som ska göras. En av lösningarna vi ser handlar om att ”nyanlända” ska bli en del av samhället. Men, denna lösning blir samtidigt en begränsning då lösningen påverkar hur ”nyanlända” behandlas av idrotten. Här kan vi konstatera att genom att presentera en lösning konstrueras ett problem som ges mening och innehåll, det betyder att ett problem inte nödvändigtvis existerar förrän det skapas en lösning.

Vi har även sett att det finns två tydliga diskurser kring idrott och integration, dels att idrotten lider brist på medel, dels att idrotten är lämplig för integrationsarbete. Dessa två diskurser går hand i hand då regeringen väljer att utlysa medel till idrotten på grund av idrottens lämplighet. Detta utgör en slags styrning som systematiserar ett handlingsfält, ett handlingsfält som i detta fall handlar om integration. Det betyder att idrotten blir ett verktyg som används för styrning. Att just idrotten blir detta verktyg beror på att idrotten står i ett oskiljaktigt förhållande till befolkningen, eftersom det finns föreställningar om idrottens betydelse som gränsbrytare. Vi har kunnat konstatera att idrotten ges autonomi så länge den stöttar och förmedlar regeringens sociala värderingar i arbetet med integration av ”nyanlända”. Det betyder att idrotten inte är fri att göra som den vill, den är endast fri att göra som den vill inom de ramar som regeringen sätter upp. Detta synliggör hur frihet och makt är effekter av varandra. Idrottens frihet och

autonomi är därmed en effekt av den makt, den styrning, idrotten kuvas under. Så länge idrotten håller sig inom dessa diskurser förlängs makten.

8.2.4 Att erkänna sanningen

Vi har studerat olika sanningar som finns kring begreppet integration samt undersökt hur dessa sanningar legitimeras. Med hjälp av de sanningar vi funnit har det varit möjligt att analysera vilka metoder och processer som får vissa sanningar att dominera. Vi har velat få en förståelse kring vad som anses vara en allmänt accepterad sanning och varför. Den centrala sanning vi funnit handlar om en föreställning kring idrottens inneboende kraft. Idrotten verkar besitta en unik gemenskap och en förmåga att bygga broar mellan kulturer. Foucault (2008b, 38) menar att makten tvingar oss att producera sanning eftersom makten behöver sanningar, den kräver en sanning för att kunna fungera. Vi måste erkänna en sanning eller finna den. Genom att erkänna en sanning belönas vi då vi får dra nytta av makten. Idrotten accepterar sanningen om idrottens inneboende kraft, och på så vis belönas den. Genom dessa belöningar skapar och förstärker regeringen ett behov hos idrotten, vilket gör att idrotten omedvetet styrs till att acceptera diskursen. Att denna sanning legitimeras handlar om att idrotten väljer att acceptera och godta sanningen, med andra ord, idrotten accepterar och godtar de ramar idrotten måste röra sig inom. Det beror dels på att regeringen innehar ett tolkningsföreträde, men också för att idrotten belönas och får ta del av makten.

8.3 Avslutningsvis

Studien visar att dessa offentliga tryck syftar till att någonting ska ske. Vad som ska ske är någonting uttalat, det ser ut att vara någonting som ”alla” vet. Vi ser att det finns ett tänkande kring vad som ska ske när det skrivs om integration, och detta tänkande utgör en begränsning. Att skriva om begreppet integration i relation till de grupper som ska integreras i det svenska samhället, eller i idrotten, resulterar i ett tänkande kring dessa grupper. Vi ser att den som anses stå utanför idrotten framstår stå utanför en gemenskap denne bör vara en del utav. Här avgränsas på så vis den som anses stå utanför idrotten i sina sociala relationer, och i samma stund avgränsas den som anses stå utanför idrotten från just idrotten. I studien har vi också sett att de objekt som berörs av begreppet integration är idrotten och ”nyanlända”. Idrotten ska göra något, och ”nyanlända” ska integreras. Vi ser även att det förekommer andra begrepp som ska fungera som substitut till varandra trots att exempelvis begreppen ”invandrare” och ”nyanlända” har olika innebörd. Vi kan också konstatera att ”nyanlända” är tätt sammankopplade med begreppet etnicitet, ett begrepp som traditionellt sett omfattar

aspekter så som tillhörighet, identitet och gemensam kultur. På så vis skapar idrotten en identitet i jämförelse med ”nyanlända”, och genom detta särskiljande ges idrotten makt.

Två diskurser som synliggörs är att idrotten lider brist på medel och att idrotten är lämplig för att arbeta med integration. Detta resulterar i att idrotten endast är fri inom de ramar som regeringen sätter upp. Så länge idrotten följer regeringens sociala värderingar i arbetet med integration av ”nyanlända” ges idrotten frihet. Detta synliggör hur frihet och makt är effekter av varandra. Det betyder att så länge idrotten håller sig inom ramarna, inom dessa diskurser, så förlängs makten eftersom de gränser som diskurserna markerar accepteras och godtas. Det är tydligt att det finns en föreställning om att idrotten har en inneboende kraft, och denna föreställning framställs som en sanning. Att sanningen legitimeras handlar om att idrotten väljer att acceptera och godta sanningen, det vill säga, idrotten accepterar och godtar de ramar som idrotten måste röra sig inom. Detta sker dels för att regeringen innehar ett tolkningsföreträde, men även på grund av att idrotten belönas och får ta del av detta tolkningsföreträde och denna makt.

I studien blir det också tydligt att det finns ett flertal växlingar kring begreppet integration. Dels i tänkandet kring integration, dels kring relationerna mellan de som ska integreras och de som ska integrera och till sist i vilka lösningar som presenteras. Det handlar om att begrepp, ord och meningar växlar men bibehåller samma mening och innehåll trots att de i vissa fall betyder olika saker. Allting pekar åt samma håll och det tycks finnas en allmän förståelse för vad som ska hända, men det förblir outtalat varför dessa växlingar äger rum och vad de fyller för funktion.

Vi har valt att genom innehållsanalys av offentliga tryck granska hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. I den mening som begreppet integration fylls med figurerar någonting som vi kan kalla makt. Det som genomsyrar begreppet integration inom svensk idrott är att idrotten ges makt genom att arbeta med integration. Men på vilket sätt? Idrotten ges legitimitet och rättfärdigas. Idrotten tillskrivs en förmåga på ett alldeles självklart sätt, idrotten behöver inte förklara sig eller försvara sig. Denna legitimitet reproducerar sättet att tänka kring integration, särskiljandet från ”nyanlända”, ramarna idrotten håller sig inom samt godtagandet av dessa ramar. Detta är en av maktens verkningar, och de utgör den mening begreppet integration fylls med. Ytterligare en av maktens verkningar är att växlingarna mellan begrepp, ord och meningar tillåts. Så länge växlingarna håller sig inom

ramarna verkar det inte spela någon roll vad som används. Innebörden i sig är så självklar. Det finns en stark föreställning om att idrotten är bra på att arbeta med integration, och en outtalad förståelse där alla vet vad som ska ske och varför. Den mening som begreppet integration fylls med handlar om att legitimera idrotten, dess självklara plats, dess förmåga, dess kunskap och dess inneboende kraft.

8.4 Förslag till framtida forskning

Denna studie har försökt skapa en förståelse över hur begreppet integration fylls med mening inom svensk idrott. Regeringen anser att idrottsrörelsen är en plattform för integration och har därmed utökat sitt stöd till idrotten. I och med dessa beslut läggs ett stort ansvar på idrotten som framställs som en naturlig aktör för att arbeta med integration. Vi har sett att det finns ett behov av att granska politiska riktlinjer, och att det finns svårigheter i att tala om begrepp som inte med tydlighet definieras. Denna studie bidrar till att fylla en del av detta tomrum. Däremot ser vi också ett behov av en mer omfattande studie av hur begreppet integration fylls med mening. Dels är denna studie begränsad då vi endast undersökt nio offentliga tryck. Studien är också begränsad då den inte går att generalisera på andra forskningsområden. Därför skulle liknande syfte och frågeställningar kunna appliceras i större skala inom idrotten, eller studera begreppet integration inom andra områden. Vi är övertygade om att det finns en kunskapslucka kring detta ämne. Ytterligare finner vi det intressant att vi under avsnitt 7.2. i del 7.2.1. har kommit fram till att idrotten ska göra något, och att ”nyanlända” ska integreras. Med detta följer frågan varför vissa grupper blir aktiva och varför vissa grupper blir passiva när det talas om integration. Forskning kring detta skulle belysa ytterligare en aspekt kring begreppet integration.

Gällande forskning kring integration tror vi att fokus behöver förflyttas. Vi upplever att forskningen till stor del fokuserar på om integrationssatsningar varit lyckade eller ej. Snarare krävs mer forskning kring varför dessa satsningar görs och hur sättet att tala och tänka kring dessa satsningar ser ut.

9. Referenslista

Agergaard, Sine. 2011. Development and appropriation of an integration policy for sport: how Danish sports clubs have become arenas for ethnic integration. *International Journal of Sport Policy and Politics* 3 (3): 341-353. doi: 10.1080/19406940.2011.596158.

Agergaard, Sine & Sørensen, Jan Kahr. 2010. Policy, sport and integration: the case of talented ethnic minority players in Danish football clubs. *International Journal of Sport Policy and Politics* 2 (2): 205-221. doi: 10.1080/19406940.2010.488067.

Bacchi, Carol. 2009. *Analysing Policy: What's the problem represented to be?* Frenchs Forest NSW: Pearson Australia.

Bryman, Alan. 2008. *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3 uppl. Oxford: Oxford University Press.

Channon, Alex., Dashper, Katherine., Fletcher, Thomas & J. Lake, Robert. 2016. The promises and pitfalls of sex intergration in sport and physical culture. *Sport in Society* 19 (08-09): 1111-1124. doi:10.1080/17430437.2016.111616 .

Coalter, Fred. 2007. Sports Clubs, Social Capital and Social Regeneration: 'ill-defined interventions with hard to follow outcomes? *Sport in Society* 10 (4): 537-559. doi: 10.1080/17430430701388723.

De los Reyes, Paulina. 2001. *Mångfald och differentiering. Diskurs, olikhet och normbildning inom svensk forskning och samhällsdebatt*. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Dreyfus, Hubert L & Rabinow, Paul. 1983. *Michel Foucault, Beyond Structuralism and Hermeneutics*. 2. Chicago: The University of Chicago Press.

Elling, Agnes & Knoppers, Annelie. 2005. Sport, Gender and Ethnicity: Practises of Symbolic Inclusion/Exclusion. *Journal of Youth and Adolescence* 34 (3): 257-268. doi: 10.1007/s10964-005-4311-6.

Foucault, Michel. 2008a. *Diskursernas kamp. Texter i urval av Thomas Götselius och Ulf Olsson*. Stockholm/Stehag: Brutus Östlings Bokförlag Symposion.

Foucault, Michel. 2008b. *Samhället måste försvaras*. Hägersten: Tankekraft förlag.

Foucault, Michel. 2002. *Vetandets arkeologi*. Lund: Arkiv förlag.

Ha, Jae-Pil & Lyras, Alexis. 2013. Sport for refugee youth in a new society: The role of acculturation in sport for development and peace programming. *South African Journal for Research in Sport, Physical Education & Recreation* 35 (2): 121-140.

Hedenborg, Susanna (red.). 2016. *Idrottsvetenskap. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur AB.

Hylland Eriksen, Thomas. 1993. *Etnicitet och nationalism*. Nora: Bokförlaget Nya Doxa AB.

Jeanes, Ruth., O'Connor, Justen & Alfrey, Laura. 2015. Sport and the Resettlement of Young People From Refugee Backgrounds in Australia. *Journal of Sport & Social Issues* 39 (6): 480-500. doi: 10.1177/0193723514558929.

Martin Diaz, Emma & Cuberos-Gallardo, Francisco. 2016. Public spaces and immigration in Seville: building citizenship or reproducing power relationships? *Ethnic and racial studies* 39 (6): 1089-1105. doi: 10.1080/01419870.2015.1105987.

Olsson, Helen. 2017. *Etikprovning för etiskt känsliga studentarbeten*. Malmö Högskola.
<https://www.mah.se/etikprovning> (hämtad 2017-03-02).

Proposition 2016/17:1 Utgiftsområde 13. *Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering*.

Regeringen. 2015. *Regeringen satsar 224 miljoner på idrott för nyanlända*. Regeringskansliet. <http://www.regeringen.se/debattartiklar/2015/04/regeringen-satsar-224-miljoner-pa-idrott-for-nyanlanda/> (hämtad 2017-01-25).

Regeringen. 2016a. *Idrotten tar ansvar för integrationen*. Regeringskansliet. (<http://www.regeringen.se/debattartiklar/2016/02/idrotten-tar-ansvar-for-integrationen/>) (hämtad 2017-03-03).

Regeringen. 2016b. *Mål för nyanländas etablering*. Regeringskansliet. (<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/mal-for-nyanlandas-etablering/>) (hämtad 2017-03-03).

Regeringen. 2016c. *Satsningar på idrotten i höstbudgeten*. Regeringskansliet. <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/09/satsningar-pa-idrotten-i-hostbudgeten/> (hämtad 2017-01-25).

RF-stämman. 2009. *Idrotten vill - Idrottsrörelsens idéprogram*: 11-21. ISBN: 978-91-9781-300-6.

Riksidrottsförbundet. 2017. *Idrott för nyanlända*. Riksidrottsförbundet. <http://www.rf.se/idrottfornyanlanda/> (hämtad 2017-03-20).

Riksidrottsförbundet. 2017. rf. <http://www.rf.se> (hämtad 2017-04-27).

Riksrevisionen. 2015. *Nyanländas etablering - är statens insatser effektiva?* Stockholm: Riksrevisionen granskar: Etablering och integration.

Rönblom, Malin. 2011. Vad är problemet? Konstruktioner av jämställdhet i svensk politik. *Tidskrift för genusvetenskap*. 2-3: 35-55.

Skille, Eivind Å. 2009. State Sport Policy and Voluntary Sport Clubs: the Case of the Norwegian Sports City Program as Social Policy. *European Sport Management Quarterly* 9 (1): 63-79. doi: 10.1080/16184740802461736.

SOU 2008:59. Socialdepartementet. *Föreningsfostran och tävlingsfostran – En utvärdering av statens stöd till idrotten*.

Tacon, Richard. 2007. Football and social inclusion: Evaluation social policy. *Managing Leisure* 12 (1): 1-23. doi: 10.1080/13606710601056422.

Waring, Amanda & Mason, Carolynne. 2010. Opening doors: promoting social inclusion through increased sports opportunities. *Sport in Society* 13 (3): 517-529. doi: 10.1080/17430431003588192.

World Medical Association. 2017. *Handbook of Declarations*. World Medical Association. <http://www.wma.net/en/30publications/10policies/b3/> (hämtad 2017-03-02).